

Ďalšia výluka na električkovej trati v dúbpravke nás čaká v máji

Električka prišla len na chvíľu

Zastávka Damborského sa volá Záluhy a nemení sa len jej názov, ale aj spôsob dopravy. Vzniká tu združená zastávka pre autobusy a električky. Zatiaľ však ešte nefunguje a zastavuje tu len električka s číslom 4.

Skoré sobotné februárové ráno, po dlhej výluka na trati električka. Do Dúbpravky sa vrátila po viac než siedmich mesiacoch prác na modernizácii Dúbravsko-karlovej radiály.

Do Dúbpravky predĺžil dopravný podnik linku číslo 4. V špičke premáva každé 4 minúty, každých 5 minút mimo špičky a každých 7,5 minúty počas víkendov.

Električka sa však nevrátila naddlho. Modernizácia trate pokračuje, ďalšia výluka je naplánovaná od 2. mája. Modernizovať sa má najdlhší a najhlavnejší úsek trate od tunela po Molecovu. Do Dúbpravky tak opäť nebudú premávať električky, ale náhradné autobusy, na ktoré majú Dúbpravčania prestupovať po Mostom SNP.

Podchod Damborského (Záluhy) má byť dokončený máji alebo júni. V súvislosti s prácami na podchode čakajú Dúbpravku opätovne dopravné obmedzenia na ceste M.Sch.Trnavského. O termíne a presnom obmedzení sa má rokovať v najbližšom čase s Krajským dopravným inšpektorátom.

Termíny v súvislosti s modernizáciou trate sa menili už niekoľkokrát. Električky sa mali do Karlovej Vsi vrátiť po ukončení prvej etapy už 27. septembra, prišli o tri mesiace neskôr. S tým, že zhotoviteľ ešte stále nedokončil podchody v Karlovej Vsi na Borskej a v Dúbpravke.

Finálny termín dokončenia celej Dúbravsko-karlovej radiály by sa podľa Mareka Jašíčka, hlavného manažéra stavby, posúvať nemal, 12. september 2020 je vraj záväzný. (lum)

Mestská časť pripravila prehľad podujatí 2020

Tento rok u nás nebude nuda

Kultúrne, športové, sociálne, pre deti, mladých, seniorov. Dúbravské noviny dali dokopy prehľad najvýznamnejších podujatí v mestskej časti v tomto roku. K podujatiam, ktoré organizuje Dom kultúry Dúbpravka, sme pridali aj rôzne akcie športové, zasadnutia miestnych poslancov, termíny zápisov detí do základných či materských škôl, či fungovanie Bezplatnej právnej poradne.

Okrem tradičných podujatí mestskej časti, ako sú Dúbravské hody, Šarkaniáda či Veľkonočný a Vianočno-novoročný koncert, sa v ponuke objavili aj novinky. Napríklad 12. júna by mala žonglovať celá Dúbpravka pri príležitosti Svetového dňa žonglovania a 5. júla behať do kopca v rámci podujatia s názvom Plachého vertical, štvorkilometrový beh hore Plachého ulicou. Pri spisovaní sme zistili, že niektoré akcie mali rovnaký termín, kryli sa. Vychytali sme teda „muchy“ a vznikol jasný prehľad a ponuka, čo sa v mestskej časti tento rok deje.

Pod názvom v Dúbpravke to žije 2020 tvorí stred našich novín, s možnosťou vybratia tohto „kalendára“ podujatí. Vytvorili sme aj otvárací leták s podujatiami, k dispozícii je na miestnom úrade či v Dome kultúry Dúbpravka.

Stačí si vybrať to svoje, prípadne zaznačiť do kalendára a najmä prísť. Tešíme sa na stretnutie pri kultúre, športe, či debate...

Lucia Marcinátová

V Dúbravke chcú pripomenúť časy, keď ľudia chceli lietať voľne ako vtáci

V hangári má vzniknúť letecké múzeum

Len pár metrov od drahých novostavieb a domov v lokalite Brižite akoby iný svet. Opustený, chátrajúci s kopou odpadku. Hangár, oficiálne nazvaný skladová hala – Dúbravčice, s leteckou minulosťou a možno aj budúcnosťou. Dúbravskí poslanci schválili jeho nájom Aviatickému klubu Otta Smika, ktorý tu chce zriadiť letecké múzeum.

Cez dieru v streche presvitá slnko, na zemi zlámaná stolička, rozpadnuté drevené palety, steny s mnohými nápismi. Veľký priestor takzvaného hangára vzbudzuje rešpekt. Opustenosťou aj tým, čo ukrýva. Okrem náhodných návštevníkov i odkaz na leteckú históriu Dúbravky, vojnu či bývalý režim.

Definitívny zákaz lietania v Dúbravke totiž prišiel po roku 1984, keď občan na vetroni emigroval do Rakúska. Unikátny záber rožala nad Veľkou lúkou z polovice osemdesiatych rokov však dokazuje, že i napriek prísnemu zákazu sa našli odvážlivci, ktorí sa vzniesli na oblohu, aby si z vtáčej perspektívy pozreli rímsku pamiatku Villa rustica a Devínsku Kobylu. Odkaz z oblakov by sa mohol do Dúbravky vrátiť v podobe Leteckého múzea Bratislava. Zriadiť ho tu chce Aviatický klub Otta Smika. Zámer podporili dúbravskí poslanci na februárovom zasadnutí. Schválili prenájom objektu na desať rokov za jedno euro ročne, pričom nájomca sa zaväzuje hangár zrekonštruovať a upraviť prislúchajúci pozemok. Počíta s investíciou 120-tisíc eur.

Vrtuľníky, klzáky

Bratislava dnes nemá letecké múzeum. Zrekonštruovaním hangára by podľa Aviatického klubu mala v Dúbravke pribudnúť atrakcia pre verejnosť. Hovorí tiež o ďalších aktivitách pre deti a mládež, o kultúrno-spoločenskom priestore. Rekonštrukciu chcú financovať najmä z dotácií a fondov.

Múzeum plánuje klub koncipovať interaktívne, aby sa návštevník cítil súčasťou expozície. Priestor má byť aj interaktívnou učebňou na rozšírené hodiny dejepisu, histórie, fyziky, respektíve technických prác.

„Kultúrno-spoločenský projekt má expozíciu lietadiel, z ktorých väčšina bola vyrobená len ako jediný exemplár,“ opisuje Milan Lastovka z Aviatického klubu. „Postavili ich leteckí nadšenci, ktorých technické vedomosti a zručnosť vzniesli ich stroje do vzduchu. Boli a sú to ľudia, ktorí svoj sen, lietať voľne ako vták, uskutočnili. Nedotkli sa výškou letu hviezd, ale ich stroje hviezdami sú. Lietajú a sú to krásne umelecké diela v leteckej kvalite.“

O exponáty klub vraj nemá núdzu, pripravený má vrtuľník s náporovými motormi, doma vyrobené vrtuľníky či repliku historického lietadla s unikátnym systémom riadenia. Niektoré exponáty majú majestátne rozmery, napríklad 12-metrové krídla závesných klzákov. Časť expozície plánuje klub venovať histórii lietania športového, vojenského a civilného na území západného Slovenska s odkazom na významné osobnosti dejín a ich osudy.

Treťou časťou expozície má byť trvalá výstava umeleckých diel s tematikou leteckou, vojenskou a dopravnou vo všeobecnosti. Milan Lastovka hovorí o dôležitosti pripomenutia histórie a jej odkazu deťom, mladým.

Roky chátrania

Hangár dostala „do daru“ mestská časť ešte počas vedenia dúbavského bývalého starostu Jána Sandtnera. Nemal však využitie, chátral.

Poslankyňa Viera Psočková otvorila na februárovom rokovaní tému investície a symbolického nájmu pre Aviatický klub. Libor Gula pripomenul tiež nedoriešený prístup k pozemku.

Viceprimátor a poslanec Juraj Káčer hovoril, že hodnota hangáru je dnes nulová a mestská časť roky nevie, čo s ním. Upozornili, že aby sa hangár mohol využívať, potrebuje nemalú rekonštrukciu.

„Letectvo tu má svoju históriu,“ podporoval zámer poslanec Juraj Štekláč. „Nejde o komerčnú aktivitu. Sme v bode nula, nič nestratíme.“

„Môžeme byť radi že do toho niekto chce investovať,“ pridal sa aj poslanec Igor Mravec.

Poslanci nakoniec po diskusii zámer a prenájom podporili. Zhodli sa na tom, že o projekte je potrebné vopred Dúbavčanov informovať.

Kariéru tu začínal aj legendárny letec z druhej svetovej vojny

Z Dúbavky až do Rumunska

Viete si predstaviť v Dúbavke letisko? Asi ťažko. A predsa tu pred viacerými rokmi vládol čulý letecký ruch. Bolo to bezmotorové športové lietanie, pre ktoré Devínska Kobyla a Lamačská brána so svojimi silnými veternými prúdmi vytvárali výborné podmienky.

V roku 1928 vznikol aeroklub v Bratislave. Lietanie na motorových lietadlách prebiehalo na vtedajšom vojenskom letisku vo Vajnoroch. Pre lietanie na klzákoch a vetroňoch bol vyhliadnutý svah pri Dúbavke, kde boli veľmi dobré podmienky pre svahové lietanie. Prvé lety sa uskutočnili na klzákoch typu SG – 38, neskôr aj na výkonnejších vetroňoch typu GB 2A, VSB 37, ŠOHAJ VT 25 a KRANICH. Na miesto štartu na svahu ich ťahali ručne.

Na úbočí Brižite bol postavený drevený hangár na vetrone umiestnený na rovinke v blízkosti triangulačného bodu. V rokoch 1939 až 1945 tu stál aj menší hangár, ktorý používali členovia nemeckého aeroklubu.

Neskôr tu bol postavený nový hangár umiestnený nižšie v údolí a mal slúžiť na montáž vetroňov. Ten tu možno nájsť aj teraz, hoci v opustenom stave. Práve z úbočí Brižite vzlietali vetrone. Rozťahovali ich za malý honorár študenti gumovým lanom. Spôsob rozťahnutia vetroňa

bol jednoduchý. Na špici lana napnutého do tvaru V bolo uchytené lietadlo, ktoré za chvost držala skupina študentov. Obe ramená gumového vďaka súčasne naťahovala trojica študentov. V momente dostatočného napnutia lana uvoľnili študenti chvost lietadla a ono sa vznieslo do vzduchu. Let však trval len niekoľko minút a skončil sa na neďalekom poli.

Československý rekord

Letisko bolo veľmi populárne a bolo tu vycvičených veľa kvalitných pilotov. Intenzívny výcvik sa tu začal v roku 1934 a v roku 1935 sa tu konali aj prvé preteky. Lietanie bolo náročné hlavne na fyzickú námahu a fyzickú prácu. Letci však predstavovali progresívny kolektív, ktorý sa grupoval hlavne z radov študentstva a mládeže. Začínal tu svoju leteckú kariéru aj legendárny letec z druhej svetovej vojny generál Otto Smik, ktorý bol veliteľom stíhacieho pluku vo Veľkej Británii a mal 12 uznaných zostrelov.

Rekord v Dúbravke v bezmotorovom lietaní dosiahol istý Čech (meno sa nezachovalo), člen Masarykovej leteckej légie, ktorý krúžil vo vzduchu asi dve hodiny. V roku 1950 z tohto letiska odštartoval Ing. Tomáš Maňka s vetroňom ŠOHAJ VT 25, preletel 392 km a pristál pri meste Oradea v Rumunsku. Bol to československý rekord vo voľnom prelete. Bezmotorovému športovému lietanu sa v Dúbravke darilo za prvej republiky i počas druhej svetovej vojny. Ku koncu vojny to už bolo horšie. Najmä v čase prechodu frontu cez Dúbravku, Devínsku Novú Ves i Lamač sa tu odohrávali kruté letecké súboje medzi nemeckými a spojeneckými vzdušnými silami.

Zákaz lietania

Po vojne sa síce tradícia lietania v Dúbravke obnovila, ale nie nadhlo. V roku 1952 po premiestnení vojenskej leteckej posádky a leteckej dopravy na letisko Ivanka pri Dunaji boli klzáky prenesené na letisko vo Vajnoroch a vtedy svahové letisko v Dúbravke zaniklo. V roku 1984 vzlietol z strání Brižite vetroň s Dúbravčanom Jánom Mózom. Letec niekoľkokrát zakrúžil medzi Dúbravkou a Devínskou Novou Vsou, ale potom sa ľahko vzniesol k belasej oblohe, využil priaznivý vzdušný prúd a uletel cez Moravu do Rakúska a do Cudzineckej légie. A už sa nevrátil. To bol začiatok konca dúbavského lietania. Devínsku Novú Ves totiž vyhlásili za veľké pohraničné pásmo, kde bolo povolené zdržiavať sa len na priepustku. Lietať nad týmto územím však bolo prísne zakázané. Hangáre boli demontované, vršky osadili borovicami a to bol definitívny koniec lietania v Dúbravke...

Lubo Navrátil, Jozef Schill

(podľa archívnych materiálov)

Anketa: Máte v Dúbravke obľúbené miesto? Máte tip, kam sa ísť pozrieť, kam ísť na výlet?

Helena

Ešte pred niekoľkými rokmi som bývala v Petržalke, ale až v Dúbravke som naozaj spokojná. Mne sa v našej mestskej časti páči takmer všetko. Mám to tu pekne prechodené. Najradšej mám však okolie bývalého hotela Alfonz, lesy p od Devínskou Kobylou. Občas ma trápia pri prechádzkach a v okolí domu psičkári, ktorí nezberajú exkrementy.

Róbert

Zo všetkého najradšej absolvujem zhruba pol až trištvrtehodinovú jazdu na bicykli Dúbravkou, ak to počasie dovoľí. Pre mňa je určite najvyhovujúcejšou trasou tá, ktorá začína nad futbalovým štadiónom na ulici K Horánskej studni a následne bicyklom prechádzam pozdĺž chatovej oblasti. Uprednostňujem bicykel pred turistikou.

Janka

Najviac si vychutnávam prechádzky so svojim psíkom. Dlhšie túry už nevládzem absolvovať, ale napriek tomu mám v Dúbravke zopár obľúbených miest. Za mňa i môjho štvornohého kamaráta môžem povedať, že najviac si užívame hry a prechádzky v okolí svojho bydliska, ulice Karola Adlera, parku či Základnej školy Pri kríži.

Zuzana a Miroslav

V Dúbravke bývame už roky, konkrétne na Ožvoldíkovej ulici. Ak sa rozhodneme stráviť chvíľu voľna tu, ideme na istotu a preferujeme naše obľúbené lokality na malé výlety. Sú to Devínska Kobyla alebo sa vyberieme na neďaleký Kačín. Určite by sme nemenili a príroda je tu ozaj krásna a stále máme v okolí ešte čo spoznávať.

Miloš

Odkedy máme vnúčatá, spolu s manželkou s nimi „brázdime“ najmä detské ihriská. Naším favoritom je ihrisko na Pekníkovej, kde sa deti pekne vyhrávajú a zabavia. Pokiaľ máme s manželkou chvíľku pre seba, radi sa zjídeme prejsť do záhradkárskej oblasti v hornej časti Dúbravky alebo sa prechádzame v novej štvrti ulicou Martina Granca.

Anna

V Dúbravke bývam už roky, pamätám si všetky jej podoby, pôvodné sídliská, objekty, priznávam občas som nostalgická. Bývam na ulici Pri kríži, takže väčšina mojich vonkajších aktivít sa koncentruje do tejto lokality a smerom na Fedákovu ulicu. Napriek tomu, že tu prebiehajú výstavby, naďalej má pre mňa svoje nezameniteľné čaro.

Danica

Zrejme nepoviem nič nové, keďže lokalitu Sandbergu a Devínsku Kobylu považujú za dokonalé turistické miesto viacerí moji známi z Dúbravky. Určite kvitujem možnosť dopraviť sa do blízkosti aj MHD. To nepochybne ocenia rodičia malých detí a následná prechádzka s celou rodinou je potom už len príjemným bonusom.

Viliam

Pracujem v neďalekom závode Volkswagen a patrím k ľuďom, ktorým toho času nazvyš veľa neostáva. Dokonca by som povedal, že keď prídem domov, som rád, že som. No ak by som mal predsa len vypichnúť jedno miesto, bolo by to okolie Fedákovej ulice, ten parčík. Je tadiaľ príjemná špacírka, a aj super možnosti osviežiť sa a najesť.

Pripravili: Danko Šoporová, Lucia Marcinátová

V okolí Saratovskej ulice žije 14,6 tisíca obyvateľov

Na severe je husto

Najhustejšia obývaná časť hlavného mesta je na sídliskách pozdĺž električkovej trate.

Severná časť Dúbravky patrí k piatemu najhustejšie obývanému územiu hlavného mesta. Vyplýva to z údajov, ktoré začal magistrát zverejňovať na svojom transparentnom portáli <https://opendata.bratislava.sk/>. Ide o informácie o počte obyvateľov s trvalým pobytom na každý kilometer štvorcový v hlavnom meste, ich pohlaví či veku.

Analýza priestorových dát a hustoty osídlenia sa využíva v modernom urbanistickom plánovaní, napríklad pri umiestňovaní sociálnych zariadení. Na Slovensku však ide o prvé spracovanie a poskytnutie takýchto dát zo samosprávy. Jediným podobným projektom v minulosti bol projekt Štatistického úradu SR, ktorý vychádzal zo sčítania obyvateľov v roku 2011.

Najhustejšia obývaná časť hlavného mesta je na sídliskách pozdĺž petržalskej radiály a smerom k Ovsíšťu. Vo východnej časti mesta je to oblasť okolo Tehelného poľa, Nív, Ružovej doliny a Štrkovca. K ďalším najhustejšie zaľudneným častiam patria severná časť Dúbravky a centrum Karlovej Vsi.

„V Dúbravke na tomto území evidujeme 14,6 tisíca obyvateľov,“ upresňuje Pavol Škápik, dátový analytik magistrátu. „Ide o územie v okolí Saratovskej ulice, teda tiež v okolí električkovej trate, ktorou je možné sa dopraviť do centra mesta.“

(lum)

Záhradkári musia byť pri výruboch opatrenejší

Prísnejší zákon o ochrane prírody

Od januára 2020 platí upravený zákon o ochrane prírody. Zmena sa týka výrubov stromov na vlastných pozemkoch. Pozor by si mali dať všetci záhradkári a tí, ktorí vlastnia pozemok zapísaný na liste vlastníctva ako druh záhrada.

„Doteraz mohli záhradkári na svojom pozemku bez povolenia vyrúbať strom s obvodom kmeňa do 80 centimetrov, pričom obvod mal byť meraný vo výške 130 centimetrov alebo pod rozkonárením,“ vysvetľuje Zuzana Knetigová z Oddelenia životného prostredia miestneho úradu. „Podľa nového ustanovenia zákona môže vlastník pozemku rúbať bez povolenia strom pri tom istom meraní len do obvodu kmeňa 40 centimetrov.“

Prísnejšie pravidlá platia pre vlastníkov pozemkov, ktoré sú v územnom pláne určené na výstavbu. Knetigová upozorňuje záhradkárov na dodržiavanie nových pravidiel. „Ak príde podnet a niekto si vyrúbal na svojom pozemku strom s väčším obvodom kmeňa, začne sa konanie o nepovolenom výrube.“

Okrem výrubov musia byť záhradkári opatrní aj pri rezoch. Rezy drevín by mali byť robené tak, aby nepoškodzovali drevinu.

(lum)

Vynáška:

Čo sa zmenilo

Doteraz mohli záhradkári na svojom pozemku vyrúbať strom s obvodom do obvodu kmeňa 80 centimetrov, pričom obvod kmeňa má byť meraný vo výške 130 centimetrov alebo pod rozkonárením. Podľa nového ustanovenia zákona môže vlastník pozemku druhu záhrada rúbať strom pri tom istom meraní len do obvodu kmeňa 40 centimetrov.

Keď tancujú piráti s doktorkami

Na priechode pre chodcov Pipi dlhá Pančucha, pred školou dievča s nakresleným pavúkom cez celú tvár. Počas februára sa dali po Dúbravke stretnúť rôzne fantazijne bytosti.

Čarodejnice, indiáni, piráti, princezné, včielky, draci, doktorky, no aj futbalisti a Elzy rôzneho druhu...Fašiangy sú aj časom karnevalov, tanca. Jednotlivé materské aj základné školy organizujú svoje karnevalové oslavy.

V niektorých sa okrem zábavy, aj niečo podučili. Fašiangy predchádzajú veľkonočnému pôstnemu obdobiu, začínajú sa na Troch kráľov a končia sa Popolcovou stredou, ktorá tento rok pripadla na stredu 26. februára. Patria k najveselším zvykom počas roka, majú pôvod v predkresťanskom období a sú spájané s prelomom zimy a jari.

V Česku sa toto slovo zachovalo dodnes ako masopust, na Slovensku sa však udomácnil nemecký názov fašiangy. Výraz fašiangy prevzali naši predkovia až v stredoveku z nemeckého Fastenschank. Týmto termínom sa označovalo posledné čapovanie liehovín pred pôstom. Niekedy nebolo snáď dediny

kde by sa nekonala fašiangová zábava, ale večernej tancovačke predchádzal fašiangový sprievod, v ktorom kráčali rôzne masky. V minulosti mali masky veľký symbolický význam, dnes je to skôr zábava.

(sg)

Defibrilátor na Sokolíčke

Automatický externý defibrilátor (AED) je zariadenie, ktoré pomáha pri zlyhaní srdca. Pomocou elektrického výboja dokáže obnoviť správny srdcový rytmus a zachrániť tak život. Prístroj má jednoduché používanie. Stačí ak pacientovi priložíte na hrudník defibrilačné elektródy. Sám analyzuje pacientov stav a v prípade potreby použije elektrický výboj. Jeden prístroj má už aj ZŠ Sokolíkova vďaka neziskovej organizácii Falck. Žiaci vyhrali externý defibrilátor spolu so školením prvej pomoci v súťaži.

Zimák opäť v prevádzke

Zimný štadión na Harmincovej opäť funguje. Otvorili ho začiatkom februára, viac než po mesiaci. Prvý víkend ponúkol verejné korčuľovanie zadarmo ako odmenu za trpezlivosť. Štadión bol zatvorený pre požiar, ktorý 15. decembra minulého roku zničil technickú miestnosť.

Petra lámala stromy

Silný nárazový vietor, výstrahy meteorológov aj bezpečnostné opatrenia. To všetko sprevádzalo víchricu Petra, ktorá neobišla ani Bratislavu. Aj v Dúbravke spôsobila niekoľko škôd, vyvracala stromy. Celkovo šlo o tri vyvrátené stromy – v Parku Družba, pri SPŠE Karola Adlera, chodníku na ulici Janka Alexyho, jeden vyvrátený krík na Bagarovej a dve zlomené dreviny – na parkovisku Galbavého a pri detskom ihrisku na Sekurisovej 5. Vietor vyvalil stromy aj vo zvieracom útulku na Poliankach, spôsobil tu škody, zničil koterce, výbehy.

Kam s kartónom od nápoja?

Možno uvažujete, možno robíte nesprávne, poradíme. Až 73% nápojových kartónových obalov tvorí papier. Napriek tomu nápojové kartónové obaly hádžte čisté do žltých zberných nádob určených k zberu plastov, lebo obsahujú 23% plastu a 4 % cenného hlinníka.

Radiála by mala byť dokončená v septembri

Trat' majú odstaviť v máji

A

ko bude vyzerat' zastávka Záluhy? Kedy sa dokončí podchod? Vráti sa do Dúbravky električka číslo 5? Ako bude vyzerat' náhradná doprava počas ďalšej výluky pre práce na Dúbravsko-Karloveskej radiále? Otázok veľa, na všetky mala dať odpoveď verejná debata s názvom Aktuálny stav modernizácie električkovej trate v Dúbravke v Dome kultúry Dúbravka.

Najskôr sa premenovala, potom sa zmení. Zastávka Damborského po novom Záluhy bude združenou, integrovanou, nateraz však slúži len pre električku, k autobusu sa musí prejsť cez cestu cez provizórny prechod.

„Potom to bude fungovať tak, že autobus príde na zastávku a bude sa tu dať vystúpiť a tiež zároveň prestúpiť na električku,“ vysvetľuje Marek Jašíček hlavný projektový manažér stavby. „Kofajnice budú zabetónované, autobus príde priamo na ne. Budú len dve takéto zastávky na trati - Záluhy v Dúbravke a Molecova v Karlovej Vsi.“ Zastávka by mohla byť podľa Jašíčka hotová možno už v marci, záleží na počasí. Dokončenie podchodu odhaduje na máj.

Ďalšie obmedzenia

V súvislosti s podchodom čakajú Dúbravčanov aj dopravné obmedzenia. Mali by byť podľa hlavného mesta podobné ako na jeseň. Pre uzavretie časti cesty M.Sch. Trnavského v smere do centra a stále nerozšírenú Harmincovu ulicu doprava v Dúbravke vtedy kolabovala.

„Dopravu musíme obmedziť, potrebujeme odkopať podchod,“ vysvetlil Jašíček. Presný termín obmedzení ešte nestanovili, hlavný manažér stavby odhaduje, že k tomu príde v máji alebo júni.

Starosta Martin Zaťovič apeloval na zhotoviteľa, aby mestskú časť o termínoch a výlukách informoval dostatočne vopred.

O päťke nerozhodli

Do Dúbravky jazdí len električka s číslom 4. Pred začiatkom modernizácie premávala do mestskej časti aj 5ka, ktorá spájala Dúbravku s Račou. Mesto nateraz nevie, či sa tento spoj vráti.

„O zrušení zatiaľ nie je rozhodnuté,“ hovorí Peter Bánovec, riaditeľ sekcie dopravy magistrátu. K rozhodnutiu má podľa neho prísť až po ukončení celej modernizácie Dúbravsko-Karloveskej radiály. Finálny termín dokončenia radiály je 12. september 2020.

Dlhoočakávaná rekonštrukcia Karlovesko-dúbravskej električkovej radiály za 65,1 milióna eur s DPH sa začala 22. júna, je rozdelená na viacero etáp. Zhotoviteľom prác je konzorcium firiem DK Radiála. Počas prác prišlo k viacerým posunom termínov.

Modernizácia trate

O návrate električky číslo 5 a jej premávky Dúbravka – Rača sa má rozhodnúť po skončení výluk a rekonštrukcie Dúbravsko-karloveskej radiály.

Ďalšia výluka električiek je naplánovaná od 2. mája. Modernizovať sa má najdlhší a najhlavnejší úsek trate od tunela po Molecovu. Dúbravčania budú opäť jazdiť náhradnou autobusovou dopravou, na Xku majú prestupovať po Mostom SNP.

Podchod Damborského (Záluhy) má byť dokončený máj, jún

Finálny termín dokončenia modernizácie Dúbravsko-karloveskej radiály je 12. september 2020.

Podchod súťažia

Už rok a pol stojí podchod Saratov nedokončený. Mesto v súvislosti s jeho rekonštrukciou opakuje súťaž.

V septembri 2018 začali pracovať, vtedajší primátor Ivo Nesrovnal avizoval rekonštrukciu podchodu Saratov, odstránenie bariér aj kamerový systém. Dokončiť ho mali do troch mesiacov, nie je tomu tak dodnes. Podchod ostáva nedorobný, práce neprebiehajú. Na podchod sa pýtali Dúbravčania vedenia hlavného mesta počas verejnej debaty o aktuálnom stave modernizácie električkovej trate. Podchod na Saratovskej nebol súčasťou modernizácie trate, ktorá prebiehala v roku 2014. Peter Bánovec, riaditeľ sekcie dopravy magistrátu, povedal, že mesto plánuje podchod dokončiť a aktuálne prebieha súťaž na zhotoviteľa stavebných prác.

Presný termín obnovenia prác mesto nepozná. Rekonštrukcia podchodu sa na konci roku 2018 zastavila pre chyby v projekte, problémom bolo umiestnenie plošinových výtahov k jednotlivým nástupišťam, ktoré boli navrhnuté tak, že sa ku schodiskám podchodu nezmestili.

Rekonštrukciu podchodu pripravovalo hlavné mesto od roku 2016, stáť mala okolo 300-tisíc eur, jej cieľom malo byť odstrániť bariéry a zvýšiť bezpečnosť nainštalovaním digitálneho kamerového systému napojeným na mestskú políciu.formáte.

Začne sa počítanie áut

V týždni od 11.marca prebehne na území mestskej časti Bratislava-Dúbravka sčítanie vozidiel. Zozbierané údaje poukážu na problémové parkovanie, migrujúce vozidlá či nedostatok parkovacích miest v jednotlivých lokalitách. Vďaka vyhodnoteným údajom bude mestská časť poznať počet vozidiel, obsadenosť parkovísk. Štyri večery sa budú v okolí vozidiel pohybovať jasne označení pracovníci, ktorí budú fotiť ŠPZ, overovať a zapisovať údaje. Ak ich teda zbadáte v okolí áut, nezľaknite sa, po skončení poskytnú mestskej časti cenné informácie.

Nastenka s Ivanom v kulturáku

Legendárna veta: „Je ti teplo dievčatko?“ Zaznela aj v Dúbravke. Do Domu kultúry Dúbravka prišiel Mrázik spolu s pracovitou Nastenkou, samolúbym Ivanom i nešikovnou Marfušou. Hudobno-zábavný program pre deti na motívy klasického ruského filmu z roku 1964 zaplnil červenú sálu.

Dúbravka spisovala nefunkčné lampy

Počas prvého februárového týždňa spustila mestská časť veľký súpis lámpe. Vyzvala obyvateľov prostredníctvom webu a na sociálnej sieti, aby nahlasovali ulice, kde nefunguje verejné osvetlenie, prípadne lokality, kde je nedostatok svetla. Za týždeň prišlo takmer 80 podnetov od Dúbravčanov. Lampy sa dajú nahlasovať počas celého roka prostredníctvom formulára priamo firme Siemens na ich webe alebo na nonstop dispečing Siemensu +421 263810151. Stačí nahlásiť číslo, ktoré je viditeľne umiestnené na stožiaroch.

Farmárske trhy aj v marci

Farmári sa na námestí pred DK Dúbravka rozložia aj v marci. Podobne ako vo februári majú prichádzať každú stredu. Stánky majú byť otvorené od ôsmej ráno do pol šiestej podvečer. Farmárske trhy poznajú Dúbravčania z minulosti, pred kultúrny dom chodili farmári už v roku 2017.

Dúbravka - jedna z najstarších mestských častí Bratislavy

Čo pomáha zdravému starnutiu?

Mestská časť Dúbravka sa až do 70. rokov vyvíjala ako vidiecka obec v blízkom zázemí Bratislavy. K rozsiahlejším zmenám dochádza až v posledných dvoch dekádach socializmu. Kým v roku 1960 mala Dúbravka 1 315 obyvateľov, v roku 1980 to bolo až 40 000 obyvateľov. Takýto veľký prírastok obyvateľstva nemá v slovenských pomeroch obdobu. Celkovo sa tak v období socializmu počet obyvateľov v tejto mestskej časti zvýšil 25-násobne.

Žiadna iná obec na Slovensku v tomto období nedosiahla tak výrazný prírastok obyvateľstva vyjadrený relatívnymi ukazovateľmi. Generácia, ktorá sa v období normalizácie výrazne podieľala na prísťahovalectve do Bratislavy, je v súčasnosti v seniorskom veku.

Špecifické postavenie má teda Dúbravka aj z hľadiska veku. V súčasnosti sa podielom obyvateľov nad 65 rokov zaraďuje táto mestská časť medzi nadpriemerné, a to nielen v rámci Slovenska, ale aj Bratislavy.

V celoslovenskom kontexte má Dúbravka nadpriemerné hodnoty indexu starnutia. Na 100 obyvateľov vo veku do 14 rokov je v Dúbravke až 140 obyvateľov vo veku nad 65 (Bratislava - 116 a Slovensko - 83). Seniori starší ako 65 rokov tvorili v roku 2011 spolu 12,7 % populácie mestskej časti Dúbravky.

Sídlisko priateľské k veku

Prevažná väčšina obyvateľov Dúbravky žije v sídliskovej zástavbe. Celkovo Dúbravka dosahuje hustotu zaľudnenia takmer 3 800 obyvateľov/km².

Napriek tomu má prostredie mestskej časti Dúbravka má vzhľadom na svoj fyzicko-geografický charakter predpoklady na množstvo možností trávenia voľného času na verejných priestranstvách a v prírodnom prostredí. Dúbravka je lokalizovaná v tesnej blízkosti Devínskej Kobyly s turistickými chodníkmi pre peších aj cyklistov. Sú tu menšie, aj väčšie parky, najmä časti sídliska vystavané v sedemdesiatych rokoch sú zastavané nižšími panelovými domami s veľkoryso riešenými vnútornými priestranstvami s predzáhradkami, detskými ihriskami, lavičkami a bohatou zeleňou. Neskoršie vystavané časti mestskej časti sú o niečo menej zelené s hustejšou a vyššou zástavbou, celkovo je však Dúbravka považovaná za časť Bratislavy s príjemným prostredím pre život.

Vzhľadom na obmedzenú mobilitu a možné zdravotné problémy seniorov je dôležité, aby boli verejné priestory prispôbené tak, aby ich bolo možné využívať v každom veku. Sídliská priateľské k veku

disponujú verejnými priestranstvami, kde starší obyvatelia môžu relaxovať a stretávať sa s rešpektom k ich limitovanej mobilite.

Z pozorovania na verejných priestranstvách v mestskej časti je evidentné, že obyvatelia tieto priestory využívajú, nielen nimi prechádzajú, dochádza v nich k interakciám medzi jeho užívateľmi. Lavičky a bezbariérové plochy sú na verejných priestranstvách mimoriadne dôležité. Priestor pred kostolom, námestie pred kultúrnym domom a parčíky vytvárajú v tejto mestskej časti priestory vhodné pre stretnutia a rozhovory. To poukazuje na význam verejného priestranstva pre starších obyvateľov sídliska a najmä na dôležitosť vhodnej úpravy a vybavenia týchto plôch tak, aby mohli byť využívané. Je to dôležité jednak vzhľadom na možné zdravotné obmedzenia. tieto priestory však môžu byť tiež dôležitým priestorom pre vytváranie a budovanie dôležitých sociálnych vzťahov, väzieb.

Práve v mestských domácnostiach osamelo žijúcich seniorov môže byť budovanie sociálnych sietí a existencia fungujúcej komunity dôležitým predpokladom pre lepšiu kvalitu ich života. Pocit spoločnej identity, rovnakých, alebo podobných hodnôt, dôvera a vzájomnosť umožňujú utvárať sociálny kapitál, komunitu.

Aj preto je dôležité venovať pozornosť, aby prostredie mesta, sídliska vytváralo podmienky na budovaní komunit, ktoré pre obyvateľov v poproduktívnom veku je jedným z predpokladov zdravého starnutia.

Dúbravka - starnutie

Na 100 obyvateľov vo veku do 14 rokov je v Dúbravke až 140 obyvateľov vo veku nad 65 (Bratislava - 116 a Slovensko - 83).

Seniori starší ako 65 rokov tvorili v roku 2011 spolu 12,7 % populácie mestskej časti Dúbravky

Listáreň

Štrnky brnky k 30. výročiu Nežnej revolúcie

V Dome kultúry Dúbravka sme si 17. januára na podujatí Sametová/Nežná pripomenuli 30. výročie novembrovej revolúcie 1989.

Mnohí z nás skôr narodených sme sa toho aj osobne zúčastnili. Nikto asi nebanuje, že z hraníc našej krajiny boli odstránené ostnaté drôty, že si môžeme slobodne povedať svoj názor, že môžeme my aj naše deti slobodne cestovať a že sme súčasťou vyspelej Európy.

Ale jedno nás predsa len prekvapilo, čo nás pri štrnganí kľúčov nemohlo napadnúť. Tým je neblahá skutočnosť, ako sa po 30-tich rokoch mnohí sudcovia, prokurátori a aj politici, ktorí by mali ctíť si zákon, morálku a spravodlivosť, postavili na stranu zločinu.

Nuž asi by sme si to aj rozmysleli s tým štrnganím, ak by sme to mohli predpovedať. Ostáva nám už iba veriť zmene k lepšiemu, ale k zmene ozajstnej, nie iba proklamovanej tými, čo dopustili tento stav...

Štefan Hamerlík

Revitalizovať sa má oplotenie, povrchy aj osvetlenie ihrísk

Obnova ihrísk má začať v marci

Bratislavský samosprávny kraj hovorí o spustení rekonštrukcie multifunkčného areálu SPŠE Karola Adlera. Meniť sa majú ihriská.

V lete 2019 avizoval Bratislavský samosprávny kraj začiatok onedlho, v septembri sme zisťovali podrobnosti a župa odhadovala spustenie prác na jeseň. Teraz hovorí o jari 2020. Rekonštrukcia multifunkčného areálu SPŠE Karola Adlera.

„Práce na revitalizácii sa naplno rozbehnú v marci, trvať majú dva mesiace,“ približuje hovorkyňa kraja Lucia Forman. „Zmenia sa povrchy, oplotenie a osvetlenie všetkých troch ihrísk - futbalového, multifunkčného a tenisového.“

Tri ihriská

Futbalové ihrisko má dostať povrch z umelej trávy, tenisové umelý akrylátový a povrch multifunkčného ihriska má byť z gumového granulátu. Na tomto ihrisku sa majú dať hrať rôzne športy ako volejbal, nohejbal či basketbal.

Aj po obnove ihrísk má ostať areál voľne prístupný, podľa Forman má slúžiť žiakom aj športujúcej verejnosti, a to cez týždeň i počas víkendu.

Dnes je športový areál zanedbaný. Oplotenie a murivo zlámané, bežecký ovál zarastený, podobne ako niekdajšie tenisové kurty, ktorých zákutia vyzierajú hrozivo. Z čias ich fungovania ostala len reklama na objednávanie dvorcov.

Ovál bez obnovy

Napriek stavu areálu medzi základnou a strednou školou vidno na atletickom ovále bežcov, športovcov, patri k najvyťaženejším. Na jeseň nad ihriskom sa vznášajú šarkany, keď napadne sneh sa z kopčeka od bežeckej dráhy spúšťajú boby, sánky, kde tu vidno iglu, snehuliaka.

Rekonštrukcia areálu nie je novou témou. Avizoval ju niekoľkokrát ešte bývalý župan Pavol Frešo, súčasný predseda kraja Juraj Droba hovorí o rekonštrukcii ihrísk - obnove multifunkčného, tenisového a futbalového. Premena bežeckého oválu, výmena jeho povrchu zatiaľ nie je medzi plánmi.

Ihriská na Adlerke

Futbalové ihrisko – 40,0m x 20,9m, ihrisko pre malý futbal s povrchom z umelej trávy, bude ohraničené mantinelovým oplotením.

Tenisové ihrisko – 36,0m x 18,53m, hracia plocha tenisového ihriska (od oplotenia) je cca 665,3 m². Ihrisko bude ohraničené oplotením výšky 4000mm bez mantinelu.

Multifunkčné ihrisko – Hracia plocha multifunkčného ihriska (od oplotenia) je cca 852,1 m². Oplotenie a osvetlenie ihrísk.

Prečo sa stromy nemôžu vysádzať všade, kde chceme

Nesad'te nadvoko, porad'te sa!

Pri výsadbe vo verejnej zeleni sa musíme riadiť viacerými pravidlami. Dôležité je umiestnenie dreveny a jej druh.

S výsadbou vo verejnej zeleni to nie je také jednoduché, ako si mnohí myslia. Aj pri najlepšom úmysle s myšlienkou skrášlenia svojho bezprostredného okolia sa v prvom rade musíme riadiť zákonom. Na čo totiž obyvatelia často zabúdajú, prípadne z nevedomosti netušia je fakt, že v zmysle § 48 ods. 2 zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa môžu výsadby realizovať iba po predchádzajúcom súhlase vlastníka pozemku.

Okrem uvedeného súhlasu sa pri plánovaní a umiestňovaní výsadby preveruje existencia inžinierskych sietí pod zemou, pretože každá sieť má v zmysle zákona svoje ochranné pásmo a výsadba by pri zakoreňovaní mohla siete zničiť.

Každý strom má iné nároky

Občas sa pri výsadbe „načierno“ stretávajú s nevhodným umiestnením drevín, či už v blízkosti budov, chodníkov alebo v podrade iných väčších stromov a nemyslí sa pri výsadbe na veľkosť budúceho habitu dreveny v dospelosti. Takto neraz nadšení obyvatelia dreveninu vysadia a keď reálne vzrastie a začne tieniť v byte, ničiť fasádu obytného domu, dvíhať asfaltový povrch chodníka, či narúšať stabilitu okolitej zástavby či výsadby, žiadajú o jej výrub.

Pri každej výsadbe je dôležité zohľadniť aj druh, ekologické nároky stromu a taktiež kompozičné a estetické potreby v priestore. V mestskom prostredí, kde pôda disponuje minimálnymi živinami s obmedzenou vzdušnosťou a o pôdnej vlhkosti nehovoriac, je veľmi dôležité zvoliť vhodný druh. Každý druh stromu má svoje špecifické náročnosti na minerálne látky, vlhkosť, sucho či odolnosť voči emisiám a exhalátom.

Invazívne rastliny ohrozujú naše druhy

Obzvlášť dôležité pri výsadbách je poznať invázne dreviny z Vyhlášky č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva Zákon o ochrane prírody a krajiny. Prečo sú invázne dreviny v našom podnebí zakázané, vysvetľuje Štátna ochrana prírody: „Invázne druhy rastlín majú vysoký reprodukčný potenciál. V prípade masového rozšírenia významne menia charakter biotopov i ohrozujú pôvodné druhy rastlín. Viaceré z nich sú známe ako alergény či spôsobujú kožné poranenia“. Inváznym drevinám sa preto venuje aj samostatný zákon 150 z 10. mája 2019 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov. Výsadba takýchto drevín je zakázaná! Pracovníci oddelenia životného prostredia Miestneho úradu Bratislava-Dúbravka sa často pri terénnych obhliadkach v rámci mestskej časti stretávajú s tzv. „divokou výsadbou“, ktorá nespĺňa žiadne zo spomínaných požiadaviek či predpokladov pre primeraný vývin výsadby. Aby sme predchádzali takejto neoficiálnej výsadbe, radi by sme vyzvali obyvateľov mestskej časti, aby v prípade akýchkoľvek požiadaviek na výsadbu kontaktovali pracovníkov oddelenia životného prostredia mailom na zivotne.prostredie@dubravka.sk. Radi sa každou požiadavkou budeme zaoberať a zvažíme všetky možnosti výsadby.

Chcete vysadiť strom?

Poradíme vám: píšete na zivotne.prostredie@dubravka.sk

Podujatie o láske v rôznych podobách

Deti sa obliekli do Dúbravky

Do výtvarnej súťaže sa zapojili všetky štyri dúbravské školy. Tvorilo sa aj na Valentínskych dielňach v modrej sále.

Na Dúbravských hodoch aj na Vianočných trhoch. Vlni predstavila mestská časť dve nové tričká s originálnou dúbravskou grafikou. Ich autorom je grafik, Dúbravčan Peter Považan a vizuál s dominantami sídliska je aj súčasťou mobilnej aplikácie SOM – správy o meste Dúbravka. Vtedy sa zrodila idea, myšlienka zistiť, aký pohľad, predstavu o Dúbravke a tričkách zároveň majú deti, mladí.

Koncom minulého roku Dúbravské noviny preto vypísali výtvarnú súťaž pre základné školy s názvom Obleč sa do Dúbravky.

Pohľady na to, čo je pre deti mestská časť, ako vidia jej symboly, prekvapili. Objavili sa tradičné miesta ako Horanská studňa, les, kostol, no aj moderné prvky sídliska koľajnice, električka či obchodný dom.

Do navrhovania originálnych dúbravských tričiek sa zapojili všetky štyri základné školy. Dokopy prišlo 46 diel, vo foyer Domu kultúry Dúbravka tak vznikla malá výstava.

Odborná porota ocenila troch jednotlivcov. Víťazmi sú však všetci tvorcovia, ktorí aj kresbou spoznávali symboly a dominanty mestskej časti.

Súťaž vyhodnotili Dúbravské noviny na februárovom podujatí Dúbravka – srdcová záležitosť. V modrej sále korálky, kov, drevo, papier, veľa rúk...Nebol podstatný materiál, ale odkaz. Odkaz sviatku lásky tvorivo. Asi stovka dúbravských školákov tvorila na Valentínskych dielňach, aby vyrobili niečo pre tých, ktorých majú radi, na ktorých im záleží A to nielen na Valentína, ale po celý rok...

Ocenení „návrháři“

Lea Polakovičová - ZŠ Nejedlého

Marko Javorek - ZŠ Pri kríži

Lianka Szalayová - ZŠ Beňovského

Žiakov trápi najmä ekológia

Ocena poctivého psičkára

Počas februára prebehlo druhé stretnutie žiackych parlamentov, tentoraz na Základnej škole Sokolíkova. Zástupcovia štyroch základných škôl a jednej strednej školy diskutovali o ekológii, jarných brigádach na školách či problémoch so psičkármi, ktorí neupratujú po svojich štvornohých kamarátoch.

Stretnutie sa začalo uvítaním, potom sa slova ujali študentky zo Strednej odbornej školy pedagogickej na Bullovej ulici, ktoré prišli na stretnutie prvýkrát. Rozprávali o separovaní odpadu u nich v škole, o kompostovaní v jej átriu i plánoch do budúcnosti. Chceli by zveľaďovať okolie školy, sadiť kvety, bylinky, stromy.

Na tému nadviazali aj zástupcovia základných škôl. Prišli s nápadom upratať Devínsku Kobylu, vyčistiť počmárané informačné tabule na náučnom chodníku či vyzbierať odpadky z lesa nad Dúbravkou.

Veľkou témou bola pripravovaná akcia, ktorá sa má zamerať na majiteľov psov. Vzorní psičkári, teda tí, ktorí zbierajú exkrementy, dostanú od žiakov vyznamenanie poctivého psičkára. Pochvala bude udeľená aj tým, ktorí majú svojich psíkov na vŕdzke. Akcia má prebehnúť s príchodom jari na území celej mestskej časti so súčinnosťou polície najmä kvôli opakovaným problémom s neodpratávaním exkrementov.

Jar sa blíži, ožívujeme rubriku Ruksak na plece

Zo šrotu tvorí divočinu

Hovorí sa, že medvede sa sťahujú stále do nižších polôh, ale že jedného môžeme vidieť v lesnom poraste neďaleko Dúbravky, sme netušili a spolu s ním aj vlka či zubra. To všetko v susednej Devínskej Novej Vsi. Navštívili sme Šrot park.

Tetrov, diviak, rys, medveď či loviaca líška, lietajúca sova, ťukajúci d'ateľ. Žijú divoko na jednom mieste, spolu, v lese, v galérii. Netradičnú Galériu Šrot park neďaleko Cyklomosta slobody v Devínskej Novej Vsi sme si zvolili za cieľ cesty.

Do susednej mestskej časti sme zašli na nenáročnú vychádzku, v ktorej cieľ čaká odmena v podobe lesných zvierat rôzneho druhu, charakteru, nebezpečenstva. Hladkať sa však nesmú.

Nový život

Vyrobené, pozvárané sú totiž zo železa, odpadu, šrotu. Nehryznú vás, no samé by sa mohli dotykcom poškodiť. Dokopy ich dal Branislav Pokorný, odpadovému materiálu vdýchol nový život a vytvoril Šrot park. Akúsi galériu na lesnej ceste pod záhradami smerom od rybníka v Devínskej k lanovému parku.

Keď sme ho hľadali, minuli sme odbočku, pomohla navigácia. Krátko po tom nainštalovali tvorcovia parku šípku, značku neďaleko Cyklomosta slobody - Šrot park tristo metrov.

K železným zvieratám sa dá dostať nenáročnou prechádzkou po Istrijskej ulici pričom odbočíte doľava na ulicu Na kaštieli alebo z druhej strany od rybníka, hľadať treba tesne vedľa prečerpávacej stanice na potoku Mláka.

Zvery hrdzavé, ostré

Galériu otvorili v novembri minulého roku, tvorcom jej železných obyvateľov je devínskonovovešťan a ako sám vraví „domáci kutil, ktorý stále niečo vyrába, Branislav Pokorný. Ľudia hovoria o zaujímavej atrakcii, a hoci funguje len pár mesiacov pribudli noví „obyvatelia“, kýmldlá pre vtáčikov a pred koncom roka prebehli aj večerné prehliadky Šrot parku, ktoré sprevádzali zvuky divočiny a osvetlenie faľkami.

Park je inak otvorený od 10.00 do zotmenia, vstupné je dobrovoľné, tvorca galérie v prírode vyzýva len k bezpečnostným pravidlám – pohybu po vyznačených chodníkoch, zákazu voľného pohybu psa, a nedotýkať sa zvieracích obyvateľov, ktorí sú často hrdzaví a ostrí...

Zvieratá z našich lesov sa snaží Branislav Pokorný tvoriť v skutočnej veľkosti, dopĺňa ich tabuľkami s názvom a informáciami.

Tip na výlet

Šrot park – Devínska Nová Ves

Náročnosť nízka, vhodné aj pre deti seniorov

Značenie – smerovník od Cyklomosta Slobody, pešo po Istrijskej a ulicu Na kaštieli

Drotárstvo je tréningom trpezlivosti i pokoja v duši

Začala až na dôchodku, dnes má svojich učňov

Drotárstvo má v našich končinách bohatú takmer 300-ročnú tradíciu. V roku 2017 bolo zapísané do nehmotného a kultúrneho dedičstva na Slovensku a vlni 12.decembra sa v Bogote na 14. zasadnutí Medzinárodného výboru Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva pridal aj zápis do Reprezentatívneho zoznamu UNESCO. Práve o tomto slovenskom fenoméne sme sa porozprávali s Dúbravčankou ROZÁLIU ŽURČAŤOVOU, ktorá sa mu ostatných pár rokov intenzívne venuje.

Čím vás upútalo drotárstvo?

Pramení to ešte z detstva. Po vojne chodili k nám na dedinu drotári. Ten náš drotár u nás zvykol prenocovať, bol to Janko Pacolt z Kamienky. Chodil po okolitých dedinách „hrnce plátať, drôtovať“ i keramiku opletať. Pre okolité susedy robil u nás na dvore. Sedávala som pri ňom ako malé decko a otravovala ho rôznymi otázkami. Zostalo mi to zapísané v podvedomí. Keď som odišla do dôchodku, obdivovala som drotárske výrobky v ÚLUV-e a vtedy to dozrelo. Rozhodla som sa – skúsím to! S drotárom Pacoltom som sa stretla po rokoch, prišiel na prvú výstavu klubu Džarek, kde videl moje práce, mal vtedy už 85 rokov.

Ako dlho sa venujete drotárstvu a aké boli začiatky?

Drotárstvu sa venujem od roku 1999 ako samouk. Vďaka mojej priateľke Martuške Kožuchovej som sa prvýkrát zúčastnila stretnutia drotárskych majstrov v Považskom múzeu Žilina v Budatíne. Len ako „pozorovateľ“, keďže moje vtedajšie práce boli iba jednoduché šperky. Toto podujatie umocnilo moje rozhodnutie, tak som sa pustila do práce. Od roku 2004 sa pravidelne zúčastňujem stretnutí drotárskych majstrov v Budatíne a poskytujem múzeu svoje práce. Chodím na všetky podujatia a výstavy, ktoré múzeum organizuje.

Sú drotárske zručnosti dobrým predpokladom aj pre ovládanie iných remesiel?

Práca s drôtom je rôznorodá a zručnosť je jej prvým predpokladom, aby som zvládla prácu s rôznou hrúbkou a s rozličným materiálom. Používam drôt pozinkovaný, oceľový, nerezový, železný žihany, mosadzný, včelársky a trochu aj medený. Ku každému treba použiť vhodnú technológiu. Všetko robím ručne, je k tomu potrebná aj sila v prstoch i v rukách. Myslím si, že s drotárskymi zručnosťami a skúsenosťami je možné ovládať tiež iné remeslo technického charakteru. Napríklad, vyrábam šperky zo strieborného mosadzného a medeného plechu.

Máte v rodine ďalších nasledovníkov?

Áno, mám aj dvoch „džarkov“, drotárskych „učňov“, mojich vnukov Natálku a Matka (Džarek je malý učeň, tak nazývali drotári deti, ktoré zobral otec alebo strýko na zaučenie do sveta. pozn. red). Od roku 2014 drôtuje aj môj manžel a ďalším drotárom je Gabko, učila som ho v Domovskom vzdelávacom centre v Dunajskej Lužnej a teraz drôtuje s deťmi. Piaty rok vediem v Dennom centre 4 aj Kurz umeleckého spracovania drôtu pre deväť šikovných senioriek.

Kto je vašou drotárskou inšpiráciou?

Boli to veľkí majstri svojho remesla, Remígia Biskupská jedinečná v šperku a Ladislav Jurovatý, starší - svetový drotár. Sú mojimi vzormi.

Udržiavate kontakt s inými slovenskými drotármi? Združujete sa, povedzme, v konkrétnych spolkoch?

Do Budatínskeho zámku, kde je jediná stála expozícia drotárstva na Slovensku aj v Strednej Európe, prichádzajú na stretnutie drotárskych majstrov drotári z celého Slovenska a z Čiech, kde má drotárstvo zelenú. Poznáme sa, máme dobré vzťahy, komunikujeme počas roka aj písomne. Stretávame sa na drotárskych výstavách. Pri Regionálnom centre remesiel ÚLUV Bratislava pracujú štyri kluby a jeden z nich je drotársky s názvom Džarek. Máme svoj program práce i pripravovaných výstav. Stretávame sa

raz za mesiac. Pracujem aj v Občianskom združení Galéria drôtu Bratislava s celoslovenskou pôsobnosťou, ktoré je zamerané na prípravu drotárskych výstav. V minulom roku to bola veľká výstava na Trenčianskom hrade a v letných mesiacoch v Primaciálnom paláci v Bratislave.

Aké drotárske techniky patria k vašim najobľúbenejším?

Používam výlučne klasické drotárske techniky – slučkovú, viazanie, stáčanie, ohýbanie a obtáčanie drôtu. Z ozdobných prvkov je to šitá čipka, ozdobné vlnovky, osmičkové, hríbikové. Spájanie drôtu robím drotársky bez zvráňania a spájkovania.

Bez akých vlastností, zručností sa dnes dobrý drotár nezaobíde?

Musí mať tvorivosť a fantáziu, mocné i šikovné ruky a nekonečnú trpezlivosť. Ručná práca si vyžaduje veľa času. Takmer všetky predmety sa vyrábajú pomocou slučiek, ktoré sa v každom oblúku prišívajú o predchádzajúci riadok. Vyrobiť z drôtu sa dá naozaj všetko – rastlinné motívy, ryby, vtáky, zvieratá, postavy z rozprávok, architektúra. Napriek náročnej práci je to úžasný relax.

Čo myslíte, dá sa v dnešnej dobe ručnou tvorbou užiť?

Skôr nie, ako áno. Predať sa dajú iba malé výrobky do 10 eur. Väčšie objekty, ktorých zhotovenie trvá týždne, alebo mesiace, majú takú cenu, za ktorú ich drotár nikdy nepredá. Závisí to od kúpyschopnosti obyvateľstva, a tá je na Slovensku malá. Ručnou tvorbou si môže výrobca iba priliepiť k dôchodku.

V akých odvetviach môže drotárstvo ako také nájsť uplatnenie ešte aj dnes?

V bytovej architektúre ako interiérové ozdobné prvky - úžitkové predmety – misa na ovocie, tanier, košík, vešiak, dekoratívne kuchynské náčinie, box na obrúsky, podnos a opletaná keramika. Ďalej sú to určite dekoratívne predmety – ovocie, ryby, vtáky, rastlinné motívy, dekoratívne obrazy, architektonické objekty, sochy, geometrické objekty a iné. Môžu byť súčasťou záhradnej architektúry ako košíčky, kvetináče, ozdobné podpery k ružiam, stojany na kvetináče, deliace poličky, ako nevšedné prvky dopĺňajúce celkový kolorit záhrady. Netreba zabúdať ani na doplnky v stavebníctve, najmä v historických objektoch, ako ozdobné prvky na oknách, na nábytku, na zábradlí, ozdobné mreže. V sakrálnych stavbách sú to zas základné predmety, povedzme kríž, svietnik, betlehem, ozdobné lampy, lustre a iné.

Čo by ste odkázali mladšej generácii drotárov? Možno ich povzbudili, motivovali, aby s touto činnosťou neprestávali?

Ústredie ľudovej umeleckej výroby v Bratislave na Obchodnej ulici č.64 organizuje drotárske kurzy, v ktorých mladých ľudí na prácu dobre pripraví. Nech odložia bokom počítače a mobilné telefóny, nech navštívia naše drotárske výstavy a vyskúšajú svoj driemajúci talent. Radosť z vlastného výrobku býva neoceniteľná. Je to krásna práca, ktorá provokuje fantáziu. Okrem toho je to tréning na božiu trpezlivosť a pokoj v duši. Skúste si to!

Foto: Peter Považan

Drotárstvo ako dôsledok ťažkého života

Málokto vie, že drotárstvo vzniklo ako dôsledok ťažkých podmienok života na Orave, na Spiši i na Kysuciach, kde nebolo pracovných príležitostí a na kamenistých horských roličkách sa okrem zemiakov nič neurodilo.

Chlapi vyvinuli špeciálnu techniku na opravu úžitkových predmetov i keramiky. Chodili pešo po celom Slovensku ako podomoví remeselníci. Keďže štát nepodporoval tulákov, získali legitimáciu s určením remesla „drotár“. Obdivuhodné je, že drotári nepoznali cudzie jazyky ani mapu, rozišli sa po celom svete, kde tí podnikavejší zakladali dielne aj manufaktúry s počtom pracovníkov 200 až 400 ľudí. Pracovali v Kanade, Severnej a Južnej Amerike, v okolitých krajinách v celej Európe i v Rusku. Potomkovia niektorých drotárov tam žijú dodnes.

V Dúbravke to žije

Podujatia roka 2020

Marec

3. marec – 14.00 Pohni mozgom – prednáška a cvičenia v rámci Týždňa mozgu - Dom kultúry Dúbravka (oranžová sála). Vstup voľný

7. marec – 9.00 – 16.00 – Turnaj o pohár starostu – Štadión FK Dúbravka, K Horánskej studni 29

9. marec – 17.00 – Medzinárodný deň žien - Dom kultúry Dúbravka. Pre všetky ženy

vstup voľný

14. marec – 9.00 – 13.00 – Turnaj seniorov v stolnom tenise

KC Fontána na Ožvoldíkovej

23. marec – 15.00 – Víťanie detí - Dom kultúry Dúbravka - Organizované podujatie pre novonarodených Dúbravčanov

28. marec – 9.30 – Dúbravská atletická mini-liga – tartanový areál Britskej školy, atletické podujatie pre juniorov aj seniorov

31. marec – Deň učiteľov – Dom kultúry Dúbravka pre dúbavských učiteľov – organizované podujatie

Apríl

3. a 4. apríl – Veľkonočný jarmok a burza kníh, Beh s veľkonočným vajíčkom a Dúbravský skokan – Dom kultúry Dúbravka. Vstup voľný

7. apríl – 14.00 – Od ucha k uchu - Prednáška na zdravotnícku tému – Dom kultúry Dúbravka (oranžová sála). Vstup voľný

15. a 16. apríl – 15.00 – 18.30 – Zápisy do základných škôl v Dúbravke

16. apríl – 18.00 – Fragile Narcis tour - Dom kultúry Dúbravka.

Vstupenky v predaji

18. apríl – 16.00 – Veľkonočný koncert – Evanjelický zborový dom – M. Sch. Trnavského.

Vstup voľný

22. a 23. apríl – 15.00 – 17.00 – preberanie žiadostí o prijatie dieťaťa do materských škôl – online prihlasovanie spustené

od 1. apríla 2020.

23. apríl – 18.00 – Alkana galaprogram – Dom kultúry Dúbravka

24. apríl – Deň Zeme – Veľká dúbravská upratovačka

25. apríl – 10.00 – Handycup – športové podujatie pre pohybovo znevýhodnené deti - tartanový areál Britskej školy

26. apríl – 9.30 – Dúbravská atletická mini-liga – tartanový areál Britskej školy, atletické podujatie pre juniorov aj seniorov

27. apríl – 19.00 – Galavečer kultúry a športu – Dom kultúry Dúbravka. Vstup na pozvánky

30. apríl – Stavanie mája pred Domom kultúry Dúbravka.

Vstup voľný

Máj

3. máj – 10.00 – Beh s najlepším priateľom človeka – trasa dúbavským lesom cca 4km

– od Hasičskej zbrojnice

(Jadranská ul.)

3. máj – 10.00 – Oslava patróna hasičov - sv. Floriána - Hasičská zbrojnica, Kostol sv. Kozmu a Damiána. Vstup voľný

11. máj – 16.00 – Deň matiek – Dom kultúry Dúbravka pre dúbavské mamičky vstup voľný

16. máj – Letničky pre dúbavské mamičky – 9.00 - 10.00 – námestie za Domom služieb, M. Sch. Trnavského, 10.30 - 11.30 – námestíčko pri OC saratov

16. máj – 15.00 - Šprint dúbavským chodníkom – pešia zóna pri VÚB banke (M.Sch.Trnavského)

18. máj – 15.00 – Jubilanti – Dom kultúry Dúbravka pre Dúbavčanov-oslávencov - organizované podujatie

23. máj – 10.00 – Kolieskový pretek – pre korčule, kolobežky, skateboardy a kočíky - Štepná ulica

26. máj – 9.00 – Športové hry seniorov Dúbravky a Deň zdravia - Park Pekníkova. Vstup voľný

30. máj – 9.30 – Dúbravská atletická mini-liga – tartanový areál Britskej školy, atletické podujatie pre juniorov aj seniorov

Jún

1. jún – 16.00 – Dúbravským deťom k MDD – Dom kultúry Dúbravka. Vstup voľný

2. jún – 15.00 – Dúbravská cyklosúťaž – Park Družba

3. jún – od 8.00 – O pohár riaditeľky ZŠ Pri kríži – futbalový turnaj

5. jún – 10.00 – Beh dúbravskými pamiatkami II – štart od Hasičskej zbrojnice – Jadranská ul.

12. jún – 16.00 – Čerešňový juniáles a Žongluje celá Dúbravka – Svetový deň žonglovania – Dom kultúry Dúbravka. Vstup voľný

15. jún – 15.00 – Víťanie detí - Dom kultúry Dúbravka - Organizované podujatie pre novonarodených Dúbravčanov

20. jún – 10.00 – MTB cross – cyklokros - Dúbravská hlavica

25. – 26. jún – 18.00 – Alkana galaprogram – Dom kultúry Dúbravka

27. jún – 9.30 – Dúbravská atletická mini-liga – tartanový areál Britskej školy, atletické podujatie pre juniorov aj seniorov

27. jún – poobede – Retro deň – Park Pekníkova. Rodinno-športové popoludnie. Vstup voľný

Júl

Kultúrne leto v Dúbravke

5. júl – 10.00 – Plachého vertical – štvorkilometrový beh do kopca - Plachého (od 15 rokov – po seniorov)

11. júl od 14.00 – Dúbravský festival seniorských speváckych súborov – Dom kultúry Dúbravka

Letné kino pred Domom kultúry Dúbravka – 17. a 31. júl, 14. a 28. august

25. júl – 9.30 – Dúbravská atletická mini-liga – tartanový areál Britskej školy, atletické podujatie pre juniorov aj seniorov

18. august – 10.00 – Turnaj seniorov v petangu - Park Pekníkova. Vstup voľný

29. august – 9.30 – Dúbravská atletická mini-liga – tartanový areál Britskej školy, atletické podujatie pre juniorov i seniorov

September

5. september – 15.00 – Petangové popoludnie - ihrisko STaRZ – Harmincova

12. september – 15.00 – Popoludnie s dúbravskými hasičmi, hasičská súťaž o Pohár starostu – Park Pekníkova. Vstup voľný

12. september – Gul'ôčkový turnaj Park Pekníkova – Vstup voľný

16. september – 9.00 – Beh mladých Dúbravčanov (1. stupeň) – Park Pekníkova pre školy

19. september – 10.00 – Dúbravský ostrostrelec - ihrisko STaRZ – Harmincova

19. september – 14.00 – 21.00 – Spomienka na Deža – park Fedákova. Umelecko-spoločenské podujatie. Vstup voľný

21. september – 15.00 – Víťanie detí - Dom kultúry Dúbravka

- Organizované podujatie pre novonarodených Dúbravčanov

23. september – 9.00 – Beh mladých Dúbravčanov (2. stupeň) – Park Pekníkova pre školy

25. – 27. september – Dúbravské hody - Dom kultúry Dúbravka, Žatevná ulica. Vstup voľný

26. september – 9.30 – Dúbravská atletická mini-liga – tartanový areál Britskej školy, atletické podujatie pre juniorov aj seniorov

Október

3. október – 9.00 – Naj pes Dúbravky – lúka pri Koprivnici. Vstup voľný

10. október – 24-hodinový ping pongový turnaj – Dom kultúry Dúbravka

10. október – 15.00 – Šarkaniáda – Park Pekníkova. Vstup voľný

13. október – 16. 30 – Slávnostný galavečer seniorov – Dom kultúry Dúbravka - Organizované podujatie pre novonarodených Dúbravčanov

17. október – MTB cross – cyklokros - Dúbravská hlavica

20. október – 14.30 – Kvíz seniorov o Dúbravke – Dom kultúry Dúbravka. Vstup voľný

24. október 9.00 – 10.00 – Príďte si po cibulky tulipánov - námestie za Domom služieb, M.Sch.Trnavského, 10.30 - 11.30 – námestíčko pri OC saratov

27. október – 14.00 – Prednáška na zdravotnícku tému – Dom kultúry Dúbravka (oranžová sála)

Vstup voľný

28. október – 16.00 – Strašidelné tvorenie, zábava a Lampiónový sprievod - Dom kultúry Dúbravka, Park Pekníkova

31. október – 9.30 – Dúbravská atletická mini-liga – tartanový areál Britskej školy, atletické podujatie pre juniorov aj seniorov

November

9. november – 15.00 - Jubilanti – Dom kultúry Dúbravka. Pre Dúbravčanov-oslávencov - organizované podujatie

10. november – 14.00 – Prednáška na zdravotnícku tému – Dom kultúry Dúbravka (oranžová sála). Vstup voľný

29. november – Festival Snehová vločka – Dom kultúry Dúbravka - Skialpový filmový festival - na vstupenky

7. december – 16.00 – Mikuláš v Dúbravke – Dom kultúry Dúbravka. Vstup voľný

9. december – 18.00 – Klnka celovečerný program - Dom kultúry Dúbravka – na vstupenky

11. – 12. december – Vianočné trhy – Dom kultúry Dúbravka
vstup voľný

14. december – 15.00 – Víťanie detí - Dom kultúry Dúbravka
- Organizované podujatie pre novonarodených Dúbravčanov

15. december – 15.00 – Predvianočné posedenie pre seniorov – Dom kultúry Dúbravka, pre skôr narodených Dúbravčanov - organizované podujatie

28. december – 15.30 – Vianočno-novoročný koncert – Kostol sv. Kozmu a Damiána. Vstup voľný

Pravidelné aktivity

Celoročná Bowling liga seniorov 2020 – 3. ročník (utorky)

- Bowling hala nad Dúbravkou,

1. kolo - 24. marec 13.00 + slávnostné otvorenie

2. kolo - 28. apríla 13.00

3. kolo - 19. máj 13.00

4. kolo - 8. september 13.00

5. kolo - 6. október o 10.00 + turnaj v bowlingu spojený s vyvrcholením ligy

1. december – 10.00

- Vianočný turnaj v bowlingu dvojíc (manželské, zmiešané, mužov a žien) z DC 1 – 4 O pohár starostu

Zasadnutia miestneho

zastupiteľstva

KC Fontána, 15.00, online prenos prostredníctvom Dúbravskej televízie

21. apríl, 23. jún, 22. september, 8. december

Bezplatná právna poradňa

Každú prvú stredu v mesiaci od 9.00 do 12.00 a každú tretiu stredu v mesiaci od 14.00 do 17.00.
(mimo letných prázdnin)

Právna poradňa sídli na prízemí budovy Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Dúbravka na Žatevnej 2.

Kostol sv. Kozmu a Damiána má tristo rokov

Pôvodný oltár vraj zachránil Gustáv Husák

K

neodmysliteľným dominantám starej Dúbravky patrí rímskokatolícky barokový kostol. Zasvätený je patrónom lekárov, medikov a farmaceutov, sv. Kozmovi a Damiánovi. Do ich kompetencie patrila aj ochrana proti čiernej smrti – moru.

Kostol postavili v prvej tretine 18. storočia na dominantnom ostrohu vybiehajúcom z tzv. Devínskych Karpát (masív Devínskej Kobyly) ako filiálny kostol devínskej farnosti v nadmorskej výške okolo 280 m n. m. (úroveň dlážky kostola).

Vypínal sa tak nad ulicami blízkej obce takmer o 30 metrov. Tie museli veriaci prekonávať buď po monumentálnom schodisku alebo po ceste, ktorá vedie aj k prikostolnému cintorínu.

Kostol svätého Kozmu a Damiána je architektonickým symbolom Dúbravky. Stavebne je veľmi zaujímavý z dôvodu, že má eliptický pôdorys a architektonicky je príbuzný s chrámom sv. Jána z Mathy (tzv. Trojička) na Župnom námestí.

Bratislavskí trinitári

Farský kostol sv. Kozmu a Damiána v Dúbravke bol postavený okolo roku 1720 na mieste pôvodného Kostola sv. Kozmu a Damiána, ktorí zostali spolupatrónmi chrámu.

V rokoch 1717 – 1725 vybudovali bratislavskí trinitári centrálny Kostol sv. Jána z Mathy na oválnom pôdoryse podľa vzoru viedenského Kostola sv. Petra, ktorý projektoval architekt Lukas Hildebrandt.

Kostol v Dúbravke predstavuje jednoduchšiu centrálnu stavbu, pravdepodobne ovplyvnenú práve centrálnou bratislavských trinitárov. V interiéri je osem hlbokých a širokých kaplnkových výklenkov a kostol pôvodne nemal ani sakristiu ani chór. Podľa niektorých detailov sa možno domnievať, že dnešná prestavaná veža, zakončená cibulovitou strechou, vystriedala roku 1766 staršiu drevenú vežu: vchod do starej veže bol z drevenej pavlače pri vstupe. V čase výstavby murovanej veže zhotovili novú strechu na kostole.

Kostol slúži od roku 1807 ako farský kostol Dúbravskej farnosti, keď bola v Dúbravke erigovaná farnosť.

Predchodca

dnešného kostola

Počas archeologického výskumu v rokoch 1990 – 1991 boli odkryté základy a časť nadzemného muriva jednoduchého pozdĺžneho jednoloďového kostolíka orientovaného tak, aby jeho nepravidelná apsida s oltárom smerovala na východ. Dĺžka stavby bola 16 a šírka 8 metrov, teda v pomere 1:2. Išlo zrejme o románsku stavbu a pôdorys, predovšetkým jeho východný uzáver, umožňujú pôvodný kostolík zaradiť do obdobia od 11. do polovice 13. stor.

Ako určiť vek?

Pretože sa pri výskume nenašli žiadne sprievodné nálezy, ktoré by umožnili časové zaradenie staršej cirkevnej stavby, možno sa opierať pri jej datovaní len o tvar pôdorysu.

Polkruhová apsida bez odsadenia od hlavnej lode je v našich podmienkach charakteristická pre románsky stavebný sloh, ale objavuje sa už aj pred týmto obdobím. Podľa hrúbky muriva, veľkosti stavby, nepravidelnosti apsidy, nevelkej hrúbky pôvodných múrov a podobne možno uvažovať o odľahčenej,

pravdepodobne nižšej stavbe s nevyriešenou otázkou prípadnej vstavanej (drevenej) veže. Tú podľa kanonických vizitácií aspoň v neskoršom období zastupovala samostatná drevená zvonica.

Umiestnením na výraznej vyvýšenine a jednoduchým, stavebne nenáročným tvarom je kostolík v Dúbravke zrejme blízky dnes už tiež zaniknutej cirkevnej architektúre v Lamačskom zlome, kde najneskôr v druhej polovici 13. storočia postavili nad dnešnou Dúbravskou cestou v areáli Slovenskej akadémie vied kostolík zasvätený sv. Margite Antiochijskej. Ten slúžil obyvateľom dvoch blízkych obcí Blumenau (predchodca dnešného Lamača) a Sellendorf, prípadne ľuďom z miestnych vydrických mlynov. Možno by však stálo za úvahu aj porovnanie s iným kostolom sv. Margity Antiochijskej, ktorý zachovalý stojí v Kopčanoch.

Kaplnka a cintorín

Okolo farského kostola v Dúbravke sa od stredoveku rozprestieral cintorín, na ktorom stojí ranorenesančná kaplnka Sedembolestnej Panny Márie z konca 16. storočia, postavená na starých, pravdepodobne gotických základoch. Kaplnka predstavuje jednodod'ový sakrálny priestor s polygonálnym uzáverom, zaklenutá je krížovou hrebienkovou klenbou, vstupný kamenný portál nemá profiláciu, v interiéri kaplnky sú plastiky sv. Anny a Vir dolorum (muž bolesti).

Oltár

Pôvodný neskorobarokový hlavný oltár z poslednej tretiny 18. storočia mal stĺpovú architektúru s korintskými hlavicami a segmentovým frontónom so zuborezom. V strede hlavného oltára bol veľký obraz Zmŕtvychvstania, v štíte menší obraz Najsvätejšej Trojice.

Od roku 1949 bol v kostole uchovávaný aj barokový bočný oltár Panny Márie z polovice 18. stor., ktorý má stĺpovú architektúru s korintskými hlavicami a kanelovaným driekom, na konkávne vytočenej rímse tejto architektúry spočíva volútový štít s bohatou, padajúcou drapériou, ktorú zachytávajú dvaja anjeli.

V strede oltára v barokovom ráme je menší obraz Panny Márie, ktorý zo strán pridŕžajú postavy anjelov. Mariánsky oltár je dielom barokového majstra z okruhu Donnerovej školy a pochádzal pôvodne z kaplnky arcibiskupského letného sídla v Bratislave (dnes Úrad vlády SR), kam bol po roku 1989 vrátený.

Niektorí zasvätení tvrdia, že oltár pred zničením zachránil Gustáv Husák, ktorý na dúbavskom cintoríne našiel miesto svojho posledného odpočinku.

Kozmu a Damiána mučil prefekt Lysias

Kto boli svätí Kozma a Damián?

Svätí divotvorcovia a nezištníci Kozma a Damián sú patrónmi chorých, lekárov, lekárnikov a lekárskych fakúlt. Na ikonách sa často zobrazujú s receptom (liekopisom), patelou, palmou a lekárskymi nástrojmi.

O živote Kozmu a Damiána chýbajú historicky overené správy. Kým Teodóz Archidiakon označuje ako miesto ich mučenia sýrsky Kyros, početné grécke, latinské a sýrske verzie opisu ich života označujú Kozmu a Damiána ako dvojčatá a lekárov v cilícijskom meste Aigai.

Počas prenasledovania kresťanov za cisára Diokleciána ich mučil prefekt Lysias a po zázračnom oslobodení ich sťal. V stredoveku im prisúdili arabský pôvod vzhľadom na vtedajší vysoký rešpekt pred arabskou medicínou.

Úcta k dnešným svätcom bola na východe rozšírená už začiatkom 5. storočia. To dokazuje historický základ legendy a vyvracia pokus o kresťanskú adaptáciu pohanských dioskurov.

Im zasvätené chrámy vybudoval patriarcha Proklos v Konštantínopole a byzantský cisár Justinián I. v Kyre a Pamfýlii. Zároveň sa zaradili medzi najuctievanejších nezištníkov.

V šiestom storočí došlo k rozšíreniu kultu aj na západe. Pápež Symachus im v rímskej bazilike Santa Maria Maggiore zasvätil jednu kaplnku. Oboch prijali do Gelasiánovho Sakramentára a do kánona rímskej omše. V stredoveku došlo k výraznému rozšíreniu kultu, najmä v zväze nemeckých obchodných miest, kde často dochádzalo k epidémiám.

Ján Valaš'an Dolinský zbieral piesne aj propagoval esperanto

Dal meno ulici i škole

Hudobný skladateľ, pedagóg, publicista, zberateľ ľudových piesní. Ján Valaš'an Dolinský. Narodil sa v Békéšskej Čabe a zomrel v Nitre. Absolvoval učiteľský ústav v Arade. Od roku 1913 bol učiteľom v Hrachovišti pri Starej Turej, neskôr v Brezovej pod Bradlom a v Beckove a od roku 1928 učil v Martine, kde súčasne pracoval aj v Hudobnom odbore Matice slovenskej. Zbieral a upravoval ľudové piesne, ktoré vyšli pod názvom Čabianske ľudové piesne pre mužský zbor (1923) a Z našich hôr a dolín (1941). Zhudobnil verše viacerých slovenských básnikov (Hviezdoslavove Letorosty, 9 zborov na texty Martina Rázusa, Andreja Sládkoviča, Jána Bottu pod názvom Vám všetkým – 1922). Známych je i 16 mužských zborov na slová Jozefa Miloslava Hurbana, Andreja Sládkoviča, Svetozára Hurbana Vajanského, Andreja Guotha, Ivana Kraska, Štefana Krčméryho a ďalších. Zostavil viacero spevníkov, napríklad Môj spevník alebo Slávme slávne. V roku 1955 vydal detské zbory.

Okrem toho zložil inštruktážne a komorné skladby. Knižne vydal Všeobecnú náuku o hudbe. Recenzie a hudobné príspevky uverejňoval v kultúrnej a odbornej tlači.

Ako propagátor esperanta napísal prvé slovenské učebnice esperanta - Mluvnicu a slovník slovensko-esperantský (1936), Malý esperanto-slovenský slovník(1948) a Učebnicu jazyka esperanto (1949). Ján Valaš'an - Dolinský patril na poli hudobnej kultúry i všeobecného vzdelávania k priekopníkom. Za celoživotné dielo bol v roku 1962 vyznamenaný. Pochovaný je v Martine na Národnom cintoríne. V Dúbravke dal meno ulici medzi Vendelínskou a Koprivníckou aj tunajšej spojenej škole

Z archívu Kvety Slyžkovej

Svetový deň vody 2020

Analýza vzoriek vody z domácich studní na celkovú tvrdosť a obsah dusičnanov 23. marca 2020 (pondelok) Od 08:00 do 16:00 hod. Vzorky vody prijímame na Bojnickej ulici č. 6 v Bratislave. Bezplatná analýza vzoriek vody z domácich studní na tvrdosť a dusičnany.

Minimálny rozbor pitnej vody a analýza pitnej vody zameraná na pesticídy so zľavou 40%. (Pre fyzické osoby, ktoré majú vlastný zdroj pitnej vody.)

Analýza pitnej vody v rozsahu Minimálny rozbor v cene 88,61 € s DPH (pôvodná cena 147,68 €).

Analýza pitnej vody zameraná na obsah pesticídov v cene 111,01 € s DPH (pôvodná cena 185,02 €).

Objednávky prijímame od 23. do 27. 3. 2020, od 8:00 do 14:00 hod. osobne na Bojnickej ulici č. 6 v Bratislave telefonicky na čísle 0911 066 629 alebo 02/482 53 413. Viac informácií a presný postup odberu vzoriek vody na www.bvsas.sk

Kde možno sledovať Dúbravskú televíziu?

Aktuálne vysielanie DT je šírené pomocou káblových rozvodov SWAN, kde nás naladíte na set top boxe. Ak máte doma Magio, môžete nás sledovať medzi lokálnymi televíziami na kanáli. Najnovší operátor, do ktorého portfólia sme pribudli je spoločnosť Orange, a nájdete nás aktuálne ako každú novú televíziu na konci ponuky. Pred rokom 2019 bolo možné vysielanie DT sledovať aj v analógových rozvodoch UPC. Vstup do digitálneho vysielania aktuálne vybavujeme. Vysielanie možno sledovať aj cez youtube v kanáli Dúbravská televízia. Taktiež nás môžete sledovať na facebooku a stránke www.dubravskatv.sk. Kde nás môžete sledovať aj online. Novinkou, kde nás nájdete, je mobilná aplikácia SOM správy o meste - Dúbravka, ktorú si môžete nainštalovať do svojich mobilných telefónov bezplatne.

Vaša DT

ochutnávka kávy piatich pražiarní

Kde sa pestuje, tam sa nepije

Od mala nás učili, že srkať sa nemá, tu sa naopak muselo. Srknúť kávu z „cuppingovej“ lyžičky, prehltnúť a podísť k ďalšej miske. V Dúbravke počas januára prebiehal Veľký cupping európskych pražiarní, čiže ochutnávka káv. Organizovala ju nedávno otvorená kaviareň Just Lovely Cafe na ulici Martina Granca, ktorá pripravuje vo svojich priestoroch aj rôzne komorné podujatia.

Dve české, jedna slovenská, jedna slovensko-ruská a jedna z nórskeho Osla, dokopy päť pražiarní a od každej štyri kávové vzorky. Nasypané v miskách zaplnili stoly. Účastníci „cuppingu“ čiže ochutnávky začali s takzvaným testom suchej arómy, obišli stoly, pričom každú vzorku ovoňali. Potom nasledovalo zaliatie vodou, pokračovalo premiešanie a odstraňovanie vrchnej krusty. Keď mala káva vhodnú teplotu, začalo sa samotné ochutnávanie - „srkanie“ z cuppingovej lyžičky. Každý si určil svojho favorita, svoju chuť...

„Dnes tu máme len dobré kávy,“ povedal s úsmevom Mário Adamčík, majster Slovenska v príprave filtrovanej kávy, ktorý teraz pôsobí v Česku, no do Dúbravky prišiel viesť kávový podvečer. K diskusii

po ochutnávke s názvom Káva ako sociálny produkt si pozval Mišku Hamranovú, spoluzakladateľku pražiarne na Slovensku, a Vladimíra Kmeca, baristu.

Mário hovoril o komodite kávy. „Je druhou najsilnejšou po rope.“ Na mape predstavil kávové krajiny, pestovateľ a odberateľov. „Kde sa káva pestuje, tam sa nepije,“ hovoril odborník.

Témou večera boli aj zmeny v správaní a nárokoch konzumentov kávy, rozdiely medzi takzvanými „Speciality grade coffee“ a kávami z reťazcov, sieťových kaviarní, supermarketov, pričom odlišnosti nie sú len v chuti, ale aj pestovaní. Pri špeciálnych kávach je možno poznať priamo farmára, táto káva má svoj príbeh.

A jej príbeh pokračuje podľa odborníkov aj u nás, na Slovensku, v Česku. Vznikajú pražiarne, ľudia začínajú byť na kávu náročnejší, vyhľadávajú kvalitu, spoznávajú ju...

Počas februárového podvečera pokračoval jej príbeh aj u nás v Dúbravke.

Kultúrny tip z mesta

Týždeň komédie v mestskom divadle

Týždeň komédie je jedinečný divadelný festival v Bratislave, ktorý si okamžite získal nadšených fanúšikov a na dosky Mestského divadla P. O. Hviezdoslava prichádza už piaty rok.

Od 27. marca do 1. apríla 2020 budete môcť vidieť šesť skvelých komédií z repertoáru významných slovenských a českých divadiel. Čaká vás humor vo všetkých jeho podobách, ale aj brilantné herecké výkony a silné emócie.

Symbolicky odštartuje festival na Svetový deň divadla (27. marca) unikátnym predstavením Hamleti z repertoáru Divadla na zábradlí v Prahe, ktoré sa na doskách MDPOH predstaví prvýkrát! Z Prahy k nám zavíta aj kultové Dejvické divadlo s hviezdny obsadením (Ivan Trojan) a pod taktovkou hviezdneho režiséra Jiřího Havelku s inscenáciou Vražda krále Gonzaga.

Hru pre ženy a o ženách, ktorú by však jednoznačne mali vidieť muži – Odhalená pravda, prinesie zase brnenská produkcia Stageartcz. No tešiť sa môžete aj na výnimočné slovenské adaptácie známych komédií ako: Meno (Divadlo Andreja Bagara v Nitre), Zbabraná hra (Divadlo J. Záborského z Prešova), či Drahý špás (Divadlo Jána Palárika v Trnave). Príďte sa výborne zabaviť a úprimne zasmiať do Mestského divadla!

Viac informácií o programe: www.mdpo.sk

Základná škola Sokolíkova v súťaži Daj si čas

Piataci z Dúbravky vyhrali pred kamerami

Daj si čas! Pre niekoho výzva na oddych, na kávu či nastavenie budíka, ale pre žiakov základných škôl je to názov zábavno-súťažnej relácie RTVS. S moderátormi Monikou a Mimom si každý týždeň dve žiacke družstvá z rôznych kútov Slovenska dokazujú svoju fyzickú zdatnosť a vedomosti z určitej historickej témy.

A podarilo sa! Do súťaže vyžrebovali aj našu školu! A tak sme si my, žiaci 5.A Základnej školy Sokolíkova, zmerali svoje sily proti piatakom zo ZŠ Jaslovské Bohunice priamo v štúdiu RTVS pred kamerami.

Dvaja chlapci a dve dievčatá tvorili súťažný tím. Témou bol Paríž, jeho významné historické budovy či udalosti. V športových kolách súťaže sme museli napríklad poskladať obraz Mony Lízy, či prenášaním kociek postupne postaviť Eiffelovku. Všetky úlohy boli zaujímavé. Záverečný kvíz bol rozhodujúci, mohol zmeniť náš dovtedajší náskok. Bojovali sme do poslednej odpovede a spolužiaci v publiku nás výrazne podporovali. Nakoniec sme si predsa len z Mlynskej doliny odnášali víťazstvo! Každý súťažiaci získal knihu. Daj si čas, ale okrem nej sme vyhrali finančnú odmenu pre našu triedu. Táto súťaž nás obohatila o nové skúsenosti a zážitky. Pozrite si nás v marci v programe Daj si čas na RTVS.

Piataci ZŠ Sokolíkova

V rodinnom centre sa hovorilo o zdravých zúbkoch

Zubár nemá byť za trest

Štatistiky hovoria jasnou rečou. V našich končinách má už päťročné dieťa v priemere štyri zubné kazy a iba necelá tretina detí sa môže pochváliť zúbkami bez poškodenia. Ešte zarážajúcejšie vyznieva fakt, že pokazené zúbky neraz ostávajú neošetrené. Aj preto ide o tému, ktorej sa treba venovať.

Presne to bol dôvod, pre ktorý sa stretli v Rodinnom centre Macko na Sekurisovej ulici rodičia, ich ratolesti a detská stomatologička, MDDr. Veronika Bačová Macáková. Počas hodinovej prednášky príjemnou, hravou, avšak odbornou formou prezradila tie najdôležitejšie poznatky týkajúce sa správnej starostlivosti o detské zúbky.

Počas prednášky na tému „Ako si zachovať zdravé zúbky?“ sa prítomní dozvedeli nielen informácie o správnom čistení zúbkov už od raného veku, potravinách, ktoré im škodia a naopak prospievajú, ale tiež dôležité informácie týkajúce sa ošetrovania chrupu na detskej pohotovosti či vplyve pokazených zúbkov na psychiku dieťaťa.

Zásady správneho ošetrovania

Podaktorí rodičia sa mylne domnievajú, že o mliečny chrup nie je potrebné sa starať, keďže ho nahradí chrup stály. To je chyba, keďže mliečne zúbky majú pre budúci vývoj chrupu a čeľusti obrovský význam.

Deti sa nimi učia hrýzť a ovplyvňujú výslovnosť i tvar už spomínanej čeľuste. Platí pravidlo, že kaziace sa mliečne zuby zvyšujú pravdepodobnosť, že stály chrup bude v neskoršom veku náchylnejší na tvorbu zubného kazu.

Kedy navštíviť zubára?

Odborníčka pripomenula, že s dieťaťom by mali rodičia navštíviť zubára už po prvých narodeninách. V neskoršom veku nevynechávať preventívne prehliadky ani vtedy, keď je zdanlivo všetko v najlepšom poriadku. Od dvoch rokov by na ne dieťa malo chodiť pravidelne, a to dva razy ročne. Pokiaľ sa vám nedarí motivovať vaše ratolesti k čisteniu zúbkov, skúste si pomôcť pesničkami, básničkami, riekankami alebo rozprávkami o zúbkoch, kazoch či zloduchoch, ktorí ničia zuby. A na záver jedna užitočná rada priamo z praxe. Nevyhrážajte sa deťom návštevou zubára. Slová o bolesti pri trhaní zúbkov vám skôr prirážia. Veď návšteva zubára nie je trestom, ani dôvodom k strachu. Takúto asociáciu u dieťaťa potom napravíte len ťažko, ak vôbec.

Na imatrikulácii Pri kríži pasovali prváčikov

Spoločne oslávili prvé vysvedčenie

Prváci štyroch tried Základnej školy Pri kríži sa stretli v telocvični, aby predviedli, čo všetko sa od septembra naučili.

„Kto by sa chcel vrátiť do škôlky?“ Spýtal sa vicestarosta Ľuboš Krajčír. V telocvični Základnej školy Pri kríži sa ozývalo hlboké ticho.

Prváci zo štyroch tried základnej školy Pri kríži svorne mlčali, po tom, ako predviedli, čo všetko sa od septembra naučili. Na slávnostnej imatrikulácii tak dokázali, že sú riadnymi žiakmi a do materskej školy sa už nevrátia.

Počítali, spievali, cvičili, recitovali a na konci podujatia si vyslúžili imatrikulačný list. Do riadneho školského života im veľa úspechov prišli zaželať riaditeľka Iveta Mikšíková a vedenie mestskej časti.

Základná škola takto už tradične slávnostne pasuje prváčikov za právoplatných členov školy. My im držíme v ich školskom živote palce, najmä nech chodia do školy radi.

Dúbravka má štyri základné školy, ktoré zriaďuje mestská časť a tri, ktoré patria iným zriaďovateľom – špeciálna, súkromná a britská. Základná škola Pri kríži je škola s najväčším počtom žiakov, zápisy budúcich prváčikov budú 15. a 16. apríla.

Podme stavať snehuliaka

Dat' veciam druhú šancu, nový život. Aj taký bol cieľ tvorivej aktivity v MŠ Švantnerova. Vyskúšať si ju môžete aj doma.

Pýtate sa, či sa dá postaviť v zime snehuliak, aj keď nie je sneh? Veruže dá. Deti z Materskej školy na Švantnerovej ulici vyrobili šesťdesiat sedem snehuliakov z najrozličnejšieho odpadového materiálu. Halu materskej školy tak zdobili kreatívne a vtipné postavičky akože snehuliakov.

Išlo o súťaž, ktorú vyhlásilo vedenie školy so zameraním sa na význam a dôležitosť recyklácie. Podmienkou bolo vyrobiť snehuliaka z niečoho nepotrebného, čo by inak skončilo v odpadkovom koši. Deti

tak mohli pochopiť, že nepotrebné veci môžu dostať aj druhú šancu. Medzi snehuliakmi, s ktorých výrobou detičkám pomáhali aj rodičia, boli napríklad snehuliaci z PET fliaš, roliek z toaletného papiera, zo starých záclon a ponožiek, z loptičiek či kartónových krabíc, ktoré zostali z vianočných darčiekov.

Deti potom výstavku samé bodovali. Najkrajšieho snehuliaka podľa škôlkarov vyrobila Adelka Jurkovičová. Pri tejto aktivite však nešlo o to, kto vyhrá. Naši dúbavskí škôlkari zistili, že aj odpad sa môže znovu využiť a dajú sa z neho vyrobiť rôzne veci či hračky.

(iv)

Fašiangový ples – šou, dobré jedlo, známe tváre

Dúbavka po roku opäť plesala

Dlhé týždne príprav vyústili tretiu februárovú sobotu do podujatia, na ktoré sa mnohí tešili. Dúbavka má za sebou ďalší nezabudnuteľný plesový večer.

Slávnostné podujatie s názvom Dúbavský fašiangový ples, ktoré sa každoročne koná pod záštitou starostu mestskej časti, sa opäť stretlo s hojnou účasťou a výnimočnou atmosférou. Tento rok bola kapacita dokonca naplnená do posledného miesta.

Starosta Martin Zaťovič privítal v spoločnosti manželky a mestskej poslankyne Zdenky hostí - župana Juraja Drobu, viceprimátora Juraja Káčera a vicestarostu Ľuboša Krajčira. Dúbavský fašiangový ples si už po druhý raz vychutnal aj primátor Matúš Vallo.

Magickým večerom nás sprevádzala moderátorka Lenka Debnárová a na hostí čakal bohatý program. V Dome kultúry Dúbavka vystúpila Fly Sue so svojou šou, obľúbená kapela Starmánia, do tanca hral DJ Peter, tanečné zručnosti predviedli i členovia Detského folklórneho súboru Klnka a Tanečného klubu Danube.

K najočakávanejším momentom večera patrila, ako býva zvykom, polnočná tombola o lákavé ceny.

Vybrané špeciality i kvalitné vína

Na svoje si prišli aj milovníci gastronómie, keďže lahôdkami od výmyslu sveta sa to na slávnostne prestretých stoloch len tak hemžilo. Návštevníci Dúbavského fašiangového plesu si pochutnávali napríklad na zverinovej paštéte v pistácievej kruste, bravčovej panenke v oravskej slanine, nechýbal polnočný kotlíkový guláš a pre vegetariánov bol zas pripravený šalát s píniovými orieškami, grilovaná zelenina so zemiakmi a chutnou omáčkou.

Dokonalé zladené páry

Nálada gradovala každou minútou, hostia sa skvele zabávali, tancovali a na ich tvárach bolo vidieť, že si sobotňajšiu noc náramne užívajú. Dúbravského fašiangového plesu sa zúčastnili i známe osobnosti, nechýbal líder kapely Polemic Braňo Bajza s partnerkou, manželka vicestarostu, čoskoro dvojnásobná mamička Barbora Krajčírová či medzinárodne uznávaná lektorka tanca Elena Jágerská.

Dámy predviedli nádherné róby a mnohé z nich by sa s výberom šiat nestratili ani na prestížnych zahraničných udalostiach. No niet divu. Dúbravský fašiangový ples patrí k najočakávanejším udalostiam roka, pretože je povestný skvelou atmosférou, výbornými špecialitami, pestrým programom, účasťou známych osobností a taktiež veselými hosťami, bez ktorých by aj tá najlepšia príprava vzišla navnívoč.

Milí Dúbravčania, to bol aspoň krátky pohľad na atmosféru Dúbravského fašiangového plesu 2020. Veríme, že minimálne rovnako dobrá zábava bude aj na tom budúcoročnom. Už teraz sa naň tešíme.

Foto: KG

Divadlo Aréna nehralo divadlo, večer patril osobnostiam

Kraj ocenil Dúbravčanov

Ďakujeme. Zaznelo slovo a nasledoval potlesk. Plná sála Divadla Aréna tlieskala oceneným osobnostiam Bratislavského samosprávneho kraja – umelcom, vedcom, športovcom, učiteľom, nadšencom, ľudom, ktorí pomáhajú, menia... Tento rok ich bolo 31.

Na úvod hudba a spojenie. Pódium patrilo malým veľkým hudobníkom a neskôr aj tanečníkom z konzervatórií v Bratislave v sprievode známeho absolventa školy speváka Roba Opatovského. Žiaci krajských škôl.

O kraji a jeho osobnostiach bol celý februárový slávnostný podvečer v Divadle Aréna.

31 ocenených

Od roku 2002 udeľuje Bratislavský samosprávny kraj ocenenia osobnostiam, ktoré významným spôsobom podporili rozvoj regiónu alebo pomáhajú iným obyvateľom v kraji. Ocenil už vyše stovku laureátov, tento rok k nim pribudlo ďalších 31 a jedna historická osobnosť.

Návrhy mohli zaslať poslanci, starostovia i široká verejnosť. Nominácie napokon schválili poslanci Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja a počas slávnostného odovzdávania získalo 16 osobností Výročnú cenu Samuela Zocha a 15 osobností Pamätný list predsedu.

Medzi ocenenými boli štyria Dúbravčania. Športová dvojica Jana a Tomáš Kuřkovci, hudobný skladateľ Igor Bázlik, maliar Martin Borodáč. Navzájom sa spoznali a porozprávali počas večera v Divadle Aréna.

Športovci, skladateľ, maliar

„Keď som mal vlani 70tku, mojej žene chceli dať ocenenie, že to vydržala,“ povedal žartom Tomáš Kuťka, hádzanár, dlhoročný úspešný tréner československej reprezentácie žien. „Vydržala manželstvo tréner – hráčka.“

Prezradil niečo o tom, ako sa žije v športovej rodine. Jana a Tomáš Kuťkovci, Dúbravčania, manželia, tréneri, učitelia a najmä dlhoroční podporovatelia športu. Aktívni sú dodnes. Nielen v rámci hádzanej, ale aj učiteľstve. Jana Kuťková pracuje aj na dôchodku ako učiteľka na prvom stupni Základnej školy Nejedlého.

„Aj Dúbravka má blízko k Chorvátsku,“ hovorí Martin Borodáč, ocenený Dúbravčan, ktorý vystavoval viac za hranicami než doma. Miluje Dalmáciu, Jadran, často tu tvorí, hľadá inšpiráciu. Narodil sa v Bratislave, študoval na strednej škole úžitkového výtvarníctva, odbor aranžérstvo, výstavníctvo grafický dizajn u profesora Rudolfa Filu. Z jeho malieb cítiť vôňu pobrežia či borovic, počuť šumenie mora, vlny. Martin Borodáč doma, teda v Dúbravke, ešte nevystavoval. Na podvečere v Divadle Aréna však prisľúbil nápravu - výstavu v Dome kultúry Dúbravka.

Ďalšieho oceneného Dúbravčana, skladateľa, klaviristu, dirigenta, Igora Bázlika, potrápili zdravotné problémy. Ako povedal aj hudba ho lieči, hybnosť ruky trénuje hrou na klavíri.

Historická osobnosť

„Cenu za rok 2019 sme druhýkrát udelili aj v kategórii Historická osobnosť regiónu. Tento titul získa každý rok iba jeden nositeľ. Jeho meno bude navždy zaznamenané na pamätnej tabuli v sídle Bratislavského samosprávneho kraja,“ priblížil župan Juraj Droba.

Titul Historická osobnosť regiónu bola in memoriam udelená legendárnemu česko-slovenskému hokejovému brankárovi a trénerovi Vladimírovi Dzurillovi, jednému z najväčších brankárov hokejovej histórie. Cenu prevzala jeho manželka Zlatica Dzurillová.

Oceňovanie osobností Bratislavského kraja po prvý raz spestrila aj špeciálna kategória Cena verejnosti. O jej víťazovi rozhodli obyvatelia kraja prostredníctvom verejného hlasovania. Získali ju manželka Vojtech Potočný a Mária Potočná. Nominovaní boli za dlhoročnú prácu v oblasti vodných športov. Vojtech Potočný pôsobí od roku 1963 ako tréner. Odrénoval viac ako 300 športovcov. Spolu s manželkou majú štyri deti, ktoré v rodinnej tradícii aj naďalej pokračujú. Vedú klub Dunajských vodákov Slávia UK.

Špeciálne ceny pre významných, aktívnych a úspešných obyvateľov Dúbravky udeľuje aj mestská časť. Na apríl pripravuje Galavečer kultúry a športu v Dome kultúry Dúbravka.

OCENENÉ OSOBNOSTI

Martin Borodáč - maliar, Dúbravčan, Bratislavčan, no s tvorbou a víziami presahuje ďaleko za hranice. Nepatrí do žiadnej umeleckej „skupiny“, je svojský, kráča vlastnou cestou, mimo trendov, prúdov, a možno práve tým výnimočný, originálny.

Tomáš a Jana Kuťkovci - Jana Kuťková - hádzanáarka, reprezentantka, najlepšia hráčka Československa 1978, striebro z MS 1986. dlhoročná učiteľka ZŠ Nejedlého, trénerka. Tomáš Kuťka - hádzanár, dlhoročný úspešný tréner československej reprezentácie žien, viedol striedačku reprezentácie Slovenska i Česka, kluby v oboch krajinách, ale aj v Nemecku

Igor Bázlik - hudobný skladateľ a koncertný klavirista a dirigent. Je autorom okolo 2000 skladieb. Jeho dielom sú 2 opery, 4 muzikály, okolo 600 tanečných piesní, množstvo scénickej hudby k činohrám, rozhlasovým a televíznym hrám, ako aj hudby k filmom.

Orlický: Vyjadrujem obdiv a hrdosť na hráčky tímu

Nakloní sa nám šťastena?

Poslednú marcovú sobotu sa začne odvetná časť druhej futbalovej ligy žien. Pripomíname, že tabuľku vedie Petržalka s 24 bodmi. Ďalšie dve miesta patria našej Dúbravke a Komárnu. Obe družstvá majú o tri body menej. Treba tiež pripomenúť, že Petržalka a Komárno odohrali na jeseň desať zápasov, zatiaľ čo naše dievčatá o jeden menej.

FK Dúbravka začal prípravu 14. januára na našom štadióne. Hovorí o nej tréner družstva Martin Orlický: „Trénujeme podľa možnosti trikrát v týždni. Zúčastnili sme aj na dvoch kvalitne obsadených turnajoch v Trenčíne a v Myjave, kde som dal šancu vždy inej skupine hráčok. Na oboch turnajoch sme obsadili pekné druhé miesta. Odohráme ešte prípravné zápasy v domácom prostredí postupne so Zlatými Moravcami, Topoľčanmi a juniorkami Slovana. V hre je ešte jeden zahraničný súper.“

V kádri Dúbravky nenastali počas zimnej prestávky prevratné zmeny. Denisa Štefanová späť do Rakúska, odkiaľ sa naopak vrátila do družstva Charlotte Popgeorgievová. Tréner Orlický je s kvalitou kádra spokojný, i keď by rád privítal hráčku do defenzívy i ofenzívy. Čo očakáva od jarnej časti? „Podľa mňa bude zaujímavá. Komárno aj Petržalka majú svoju kvalitu a určite sa ešte pred jarnou časťou posilnia. My chceme predvádzať svoju hru a priniesť do nej trochu viac pokoja a uvoľnenosti. Lopta je však guľatá a uvidíme, kto sa bude nakoniec tešiť z prvého miesta. Šancu majú všetky tri tímy, ale dúfam, že sa futbalová šťastena nakloní na našu stranu,“ nádeja sa kormidelník dúbavských futbalistiek. Na záver pridal Martin Orlický slová uznania: „Chcem vyjadriť veľký obdiv a hrdosť na hráčky môjho tímu, ktoré aj napriek všetkým ostatným povinnostiam dokážu svoje životy spojiť s futbalom v Dúbravke a neváhajú obetovať svoj voľný čas a prostriedky na vzornú reprezentáciu klubu. Veľké poďakovanie patrí aj vedeniu nášho futbalového klubu, ktoré nám na našom novom štadióne vytvára stále lepšie a lepšie podmienky a pomáha nám napredovať.“

Valentínsky beh štartoval prvýkrát v roku 2016

Pri štafete objatie i bozky

V polovici februára sa v Dúbravke konal Valentínsky beh DôveRUN Ty a Ja. Tradične je štart a cieľ situovaný pri kruhovom objazde Pod záhradami za kostolom. Okrem hlavného behu boli na programe súťaže chlapcov a dievčat do 6 a 8 rokov a chôdza seniorov na 5 km.

Hlavná kategória pripomínala dvojčlennú štafetu. Najskôr vybehli ženy, absolvovali 5 km a v cieľi odovzdali kolík svojej tímovej polovičke. A spolu s ním neraz aj objatie či bozk. Na takto povzbudených mužov potom čakala tá istá trať. V neutrálnej zóne priestoru odovzdávky sa čas nemeral, aby v zhone a panike pri rýchlom hľadaní bežeckého partnera nedošlo k úrazu.

V tejto kategórii štartovalo 70 párov, z ktorých päť do cieľa nedorazilo. Preteky odštartoval starosta Dúbravky Martin Zaťovič. Hlavným organizátorom podujatia bolo OZ Beh si ty. Medzi spoluorganizátormi figurovala aj MČ Dúbravka. Chôdzu seniorov poznačila veľmi smutná udalosť, keď jednému účastníkovi vypovedalo poslušnosť srdce a na mieste skončil.

VÝSLEDKY – hlavná kategória (5 + 5 km): 1. SIBS (M. Danecková – T. Ivaniuta) 35:56,5 min., 2. Beháme spolu (K. Bátorová – I. Došek) 36:21,5, 3. StormyWaves (M. Dolinajová – M. Švec) 36:43,0. Žiaci do 6 rokov (500 m): 1. Roman Mesároš, žiaci do 10 rokov (800 m): 1. Lea Carmen Richterová. Chôdza seniorov (5 km) – ženy: 1. M. Krčmárová, muži: 1. F. Švába. (pej)

Seniori za stolmi

Rada seniorov, Komisia športu a Jednota dôchodcov MČ Dúbravka usporiadajú už piaty ročník stolnotenového turnaja seniorov. Uskutoční sa v sobotu 14. marca v KC Fontána. Prvenstvá z minulého roka obhajujú Marián Gajdoš, ktorý triumfoval vlani po prvý raz, a Mária Raffayová. Tá doteraz triumfovala na všetkých štyroch ročníkoch a neprehrala na nich ani jeden zápas.

Seniori z Dúbravky, ktorí v tomto roku dovŕšia najmenej 62 rokov, sa na podujatie môžu prihlásiť na e-mailovej adrese radasenioren@gmail.com najneskôr do 9. marca. Budú sa hrať dvojhry mužov a žien na dva víťazné sety. Prezentácia prihlásených sa začne o 9.15 hod. a potrvá len do 9.45 hod. Turnaj sa bude konať pod záštitou starostu Dúbravky Martina Zaťoviča. Pred rokom na podujatí štartovalo 16 mužov a 10 žien.

(pej)

Pohár poputoval aj do Dúbravky

Volejbalistky Strabagu VC Bilíkova Pezinok po prvý raz v klubovej histórii triumfovali v Slovenskom pohári. Vo finálovom zápase ženského Superfinále SP v Eurovia Aréne v Bratislave zvíťazili Pezinčanky pred viac než 2 200 divákmi tesne 3:2 nad rekordným 14-násobným pohárovým šampiónom Sláviou EU Bratislava a ako prvé získali novú putovnú Trofej Štefana Pipu.

Spolupráca ŠŠK Bilíkova s VTC Pezinok trvá už približne tri roky. Pred rokom k nej pristúpil Strabag, a preto klub vstúpil do tejto sezóny pod názvom Strabag VC Bilíkova Pezinok. Ako vidieť zo súpisiek, zásluhu na prvenstve v Slovenskom pohári majú aj hráčky z Dúbravky. V družstve pôsobí niekoľko volejbalistiek zo ŠŠK Bilíkova, navyše ho trénersky vedie šéfka dúbavského klubu Eva Koseková. Práve osemnásťročnú blokárku z Bilíkovej, 197 cm vysokú Terezu Hrušeckú, vyhlásili za najužitočnejšiu hráčku finále Slovenského pohára.

(pej)

Akadémia volejbalu s Bilíkovou?

V Bratislave nedávno vznikla Bratislavská volejbalová akadémia (BVA). Za projektom stojí ŠŠK Bilíkova a Strabag Volleybal Club FTVŠ Bratislava. Cieľom akadémie je podporiť mládež a vychovať domáce hráčky pre reprezentáciu.

Na Slovensku sa volejbalu venuje pomerne málo dievčat a klesá aj ich profesionálna výkonnosť. Športovou riaditeľkou akadémie sa stala Eva Koseková, šéfka ŠŠK Bilíkova. Z tohto klubu v nej budú pôsobiť ako tréneri aj Nina Babjaková a Jaroslav Hančák.

(pej)

Hokejisti HOBY boli týždne mimo domovského štadióna

V núdzi spoznáš priateľa

Ako väčšina Dúbravčanov postrehla, od 15. decembra minulého roka bol z dôvodu havárie odstavený zimný štadión na Harmincovej. Skrat na elektrickom vedení a následný požiar vyradili z prevádzky celú strojovňu. Štadión je domovským stánkom mládežníckeho hokejového klubu HOBA Bratislava. Spýtali sme sa priamo riaditeľa Bratislava Semančíka, ako klub zvládol túto nepredvídateľnú a nečakanú udalosť a najmä jej následky.

Odstávka zimného štadióna prišla zo dňa na deň, aké boli prvé kroky?

Išlo o mimoriadnu udalosť. Prišlo k nej v nedeľu večer a rozpisy ľadových plôch na všetkých štadiónoch v Bratislave boli na celý nasledujúci týždeň už obsadené.

Mali ste v klube nútenú prestávku?

Keďže bežia všetky súťaže, niečo podobné by sme si nemohli dovoliť. Museli sme zabezpečiť plynulé pokračovanie tréningového procesu pre všetky kategórie a tiež účinkovanie tímov v rozbehnutých súťažiach.

Ako sa vám to podarilo?

Oslovili sme bratislavské kluby a požiadali ich o pomoc počas prvého týždňa. V ústrety nám vyšiel hokejový klub Ružinov, ktorý v termínoch svojich tréningov prichýlil aj naše družstvá. Tréneri spoločne pripravili program, aby čo najmenej utrpeli oba kluby. Takto nám pomohol aj klub Slovakia Talents. Prioritne išlo o to, aby hokejisti nestratili kontakt s ľadom.

Ako sa k situácii postavil STARZ, ktorý je správcom zimného štadióna?

Riaditeľ STARZ-u Peter Vojtko hneď na druhý deň kontaktoval klub a informoval nás, že vyvíjajú snahu štadión aj napriek značnému poškodeniu centrálného riadenia celého chladenia spojzdnit' a uviesť znova čím najskôr do prevádzky. Poskytli nám taktiež voľné hodiny na Zimnom štadióne Ondreja Nepelu, ktorý je rovnako v správe STARZ-u.

Presunul sa teda klub dočasne na tento zimný štadión?

Poskytnuté hodiny neboli pre klub ani zďaleka postačujúce, museli sme využiť aj iné možnosti. Niektoré kategórie sme pospájali a trénovali na ľade spoločne, aby strávili na ploche čo najviac času. Pochopenie a pomoc sme našli aj na zimných štadiónoch v Lamači a v Ružinove. Naši najmenší hokejisti

sa vykorčulovali aj na mobilnej ploche v Borochoch či v River Parku, dokonca vycestovali aj do neďalekého Pezinka, kde majú nový zimný štadión.

Kde ste hrali domáce majstrovské zápasy?

Väčšinu domácich stretnutí sa nám podarilo odohrať. Niektoré dokonca na ľade súpera. Takto nám vyšla v ústrety napríklad Nitra. Dosť veľa domácich zápasov sme absolvovali na hlavnej ploche Zimného štadióna Ondreja Nepelu, čo bol zážitok nielen pre našich hráčov a rodičov, ale taktiež pre súperov. Za bežných okolností by sa na tento ľad nedostali. So zápasmi nám pomohol aj Lamač a Zimný štadión Vladimíra Dzurilla v Ružinove. Mimoriadnosť situácie vzal do úvahy aj SZLH a povolil nám niekoľko dohrávkov.

Odstávka štadióna sa napokon natiahla na dlhých sedem týždňov, malo to nejaký negatívny vplyv na klub?

Na domáci ľad sme znova vykorčulovali až 3. februára 2020. Všetkým družstvám sme sa aj za pomoci našich trénerov, vedúcich družstiev, ale aj našich priateľov, ktorí pracujú pri hokeji na iných štadiónoch, resp. pri iných kluboch, snažili vytvoriť čo najlepšie možné podmienky. Veľmi si vážime, že takmer všetci naši hráči, ich rodičia stáli pri nás a celý výpadok sa nám spoločne podarilo zvládnuť. Dokonca sa našli aj rodičia, ktorí prejavili ochotu pomôcť a ísť odstraňovať následky havárie. Určite toto obdobie nebolo jednoduché, ale sám som cítil, že nás to v klube zomklo a tešili sme sa spolu na návrat na domovský štadión. Chcel by som sa poďakovať všetkým, ktorí pomohli – či to bolo mesto Bratislava, STARZ, iné kluby alebo už spomenuté zimné štadióny. Aj vtedy sme pochopili, že hokej nie je len o rivalite. Hokej nás všetkých spája, robí z nás jednu veľkú rodinu. Pochopenie a reakcie našich hráčov a všetkých, ktorí nás podporujú, nám dali jasne najavo, že spolu sme silnejší.

"Nebolo to jednoduché, ale sám som cítil, že nás to v klube zomklo"

VÝSLEDKOVÝ SERVIS

Hokej

- 1. LIGA JUNIOROV (U20), nadstavbová časť „o play-out extraligy juniorov“ – 17. kolo: ŠHK Piešťany – HOBA Bratislava 3:2. 18. kolo: ŠHK Piešťany – HOBA 3:4 sn. 19. kolo: HOBA – Lipt. Mikuláš 4:2. 20. kolo: HOBA – Lipt. Mikuláš 6:4. Priebežné poradie: 1. Michalovce 41... 8. HOBA 3.
- 1. LIGA DORASTU, K-Classic (U18), II. časť – o účasť v extralige – 1. kolo: Petržalka – HOBA 4:1. 2. kolo: Partizánske – HOBA 0:1. 3. kolo: Ružinov – HOBA 6:1. 4. kolo: Ružinov – HOBA 6:1. 5. kolo: Zvolen – HOBA 8:1. Priebežné poradie: 1. Zvolen 18,... 5. HOBA 3, 6. Brezno 0.
- LIGA KADETOV (9. ŠHT, U15) – TOP skupina – 9. kolo: Púchov – HOBA 3:0. 10. kolo: Žilina – HOBA 3:2. 11. kolo: HOBA – B. Bystrica 1:1. 12. kolo: HOBA – Zvolen 5:1. 13. kolo: Martin – HOBA 1:1. 14. kolo: Poprad – HOBA 6:4. Priebežné poradie: 1. Dukla Trenčín 29,... 13. HOBA 2, 14. Ružinov 2.
- 1. LIGA STARŠÍCH ŽIAKOV (8. ŠHT, U14) – región západ – TOP 6 – 5. kolo: HOBA – Partizánske 5:2. 6. kolo: Trnava – HOBA 5:2. 7. kolo: HOBA – Nitra 6:3. 8. kolo: Slovan Bratislava – HOBA 3:1. Priebežné poradie: 1. Trenčín 18,... 5. HOBA 10, 6. Partizánske 1.

- 1. LIGA STARŠÍCH ŽIAKOV (7. ŠHT, U13) – región západ – O pohár Jozefa Gubalu – 5. kolo: HOBA – Levice 2:2. 6. kolo: Partizánske – HOBA 4:9. 7. kolo: HOBA – Skalica 6:5. 8. kolo: Havrani Piešťany – HOBA 9:4. Priebežné poradie 1. Hamuliakovo 14,... 5. HOBA 7, 8. Levice 3.

- 1. LIGA MLADŠÍCH ŽIAKOV (6. ŠHT, U12) – región západ – TOP 6 – 5. kolo: Topoľčany – HOBA 0:7. 6. kolo: HOBA – Ružinov 5:2. 7. kolo: Nitra – HOBA 6:7. 8. kolo: HOBA – Slovan 7:3. Priebežné poradie: 1. HOBA 16,... 8. Levice 3.

- 1. LIGA MLADŠÍCH ŽIAKOV (5. ŠHT, U11) – región západ – TOP 6 – 5. kolo: Levice – HOBA 6:6. 7. kolo: Nitra – HOBA 4:4. 8. kolo: HOBA – Slovan 1:2. Priebežné poradie: 1. Trenčín 14,... 3. HOBA 9,... 8. Levice 1.

Volejbal

- 1. LIGA JUNIORIEK – skupina západ – 11. kolo: ŠŠK Bilíkova Bratislava – ŠŠK VIVUS Bratislava 3:0 a 3:0. 12. kolo: Volley project UKF Nitra – ŠŠK Bilíkova 1:3 a 1:3. 13. kolo: ŠŠK Bilíkova – VK Slávia UK Dráčik Bratislava 3:1 a 3:0. Priebežné poradie: 1. ŠŠK Bilíkova, 2. Palas VK Levice, 3. VM Senica,... 10. HIT Trnava.

- M-SR KADETIEK – oblasť Bratislava – skupina o 1. – 6. miesto – 3. kolo: VK Slávia UK Dráčik A – ŠŠK Bilíkova 3:0, ŠŠK Bilíkova A – ŠŠK VIVUS A 3:0. 4. kolo: ŠŠK Bilíkova A – VK Slávia UK Dráčik B 3:0, ŠŠK VIVUS B – ŠŠK Bilíkova B 3:1. 5. kolo: VK Slávia UK Dráčik A – ŠŠK Bilíkova A 3:2. Priebežné poradie: 1. VK Slávia UK Dráčik, 2. ŠŠK Bilíkova A,... 6. ŠŠK Bilíkova B. (pej)

Futbal

- FKP DÚBRAVKA – ŠK ŽOLÍK MALACKY 5:1 (1:1), vo finále Zimnej halovej lige starších žiakov o Pohár predsedu BSK.